

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 257. sz. 1943. november 13 szombat

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Kállay miniszterelnök: „Semminemű támadó gondolattal nem foglalkozunk, de határainkat meg fogjuk védeni, ezt vegye tudomásul mindenki!”

Ez a lenni, vagy nem lenni parancsa — A mi sorsunk nagyrészt saját magunktól függ — Három világhatalom gyújtópontjába kerültünk — A nagy harc minden oldalról közeledik hozzánk — A magunk küzdelmében minden erőnkre szükségünk van, ezt tartalékoljuk — A belső rendért mindenki felelős — Ennivalónk lesz, ha nem is bőségesen — A közellátási kérdések, a fixesek helyzete

A miniszterelnök a képviselőházban két nagy beszédet mondott a kül- és belpolitikáról, háborús részvételünkről, a magunk küzdelméről, a nemzetiségi politikáról és más időszerű kérdésekről

Kállay Miklós miniszterelnök a képviselőház tegnapi ülésén a miniszterelnökség költségvetésének tárgyalása során nagy figyelmet keltő beszédet mondott, melyben kitért az időszerű kérdésekre. A beszéd így hangzott:

Tájékoztató az ország vezetésének irányáról

Tisztelt Képviselőház! Ma, midőn hosszabb szünet után az országgyűlés ismét együtt van, hitlyesnek és szükségesnek látom, hogy költségvetésünk képviselőházi tárgyalása a miniszterelnöki tárcával induljon meg és ezt az alkalmat felhasználjam, hogy néhány szóval tájékoztassam a tisztelt Házat fel fogásomról és az ország vezetésének irányáról, hogy mielőtt az egyes szakminisztériumok kérdéseivel méltóztainának foglalkozni, általános politikámat illetően a **kéltő tájékoztatást** amennyire ez természetesen a részletekre ki nem térve egy ilyen felszólalás keretében lehetséges, feltárjam és megadjam. (Helyeslés.) Lészőgezem el- sőnek, hogy egész kül- és belpolitikai, fejezzük ki egy szóval, **nemzetpolitikai álláspontom**, felfogásom és irányom a május 29-én elmondott beszé- demben nyert kifejezést, az ak- kor leszőgezteket tartom ma is szemelőtt és az abban lefe- ketett alapelvek képezik magam és kormányom irányelvét. (Taps és helyeslés.)

Hangsúlyozni kívánom, hogy nincs változás elsősorban a külpolitikában.

Külpolitikai kérdések

A külpolitikai kérdésekről a külügyminiszter úr a közel- multban részletesen tájékoztat- ta a két Ház külügyi bizottsá- gait. A magam részéről ezért csak annak kijelentésére szorit- kozom, hogy változatlanul kö- lteljük hagyományos és a nem- zet érdekeinek és becsületének egyedül megfelelő külpolitiká- nak és ezzel változatlanul re- méljük, hogy a jelenleg folyó harc fegyvereinknek és eszmé- nyeink győzelmével fog végző- di.

A mi sorsunk, bármennyi- re is kis játékszernek látszunk a világ nagy hatalmasságainak küzdelmében, perszemnek an- nak méretei között, hiszem és vallom, nagy részben sajátma- gunktól függ. (Úgy van!)

Ezért küzdök és nem engedem magamat kényelmes, le- egyszerűsített, de a nemzet lé- tét, vagy nemlétét annál inkább szem elől tévesztő és veszélyez- tető elhatározásokba belesodor- ni. (Helyeslés.) Nem mozdulok semerre az egyedül biztos, be- csületes szikla-alapról, a kizá- rólagos magyar gondolat, cél és jövő vonaláról. (Viharos taps és helyeslés.)

Hogy ezen maradassunk, három dolog szükséges: felismerése annak, hogy hovatovább az Európában megütköző három világhatalom gyújtópont- jába kerülhetünk, a német, az orosz, az angolszász világ katonai ereje körülöttnök vonult fel, a nagy harc minden oldalról kö- zeledik hozzánk.

De ellenségeink lelki és szellemi befolyása is egyaránt kihat ránk, kikezdheti ide- geinket, hisz az idegháború ma már közkeletű fogalomná lett és könnyen befolyásolhatója a könnyen befolyásolhatókat.

Határainkat megvédjük!

Nem gondolhatunk arra — folytatta a miniszterelnök, — hogy ezekkel a kolosszus fej- gyverekkel mi önmagunk ere- jével felvehetnénk a harcot, de annál fontosabb, hogy az ellen- séges propaganda, az idegen be- folyás meg ne bontassa egysé- günket, ne befolyásolja tisztán- látásunkat, visszavonást so- rainkba ne hozzon. (Taps.)

Politikai vezetésünk fel- adata ezekkel a kétségbevonha- tatlan tényekkel számolni, az országot erre minden vonatko- zásban előkészíteni.

Második megállapítás, amit le kell szűrünk a mai helyzetben, hogy katonai felkés- zültségünket minden rendelkezésünkre álló erő bevetésével a legmagasabbra kell fokoznunk, mindent erre a célra áldozni és előteremteni kötelességünk. (Taps.) Mert kijelentem, hogy semminemű támadó gondolattal nem foglalkozunk, de hatá- rainkat — és ezt vegye tudomá- sul mindenki — meg fogjuk vé- deni, ettől nem ragtunk, ez nem képezheti politikai konszideráció tárgyát, még csak nem is kato- nai kapacitás kérdése, ez nem-zeti kötelesség, ez a nemzet lenni vagy nem lenni paran- csa. (Viharos taps minden ol- dalon.) Oktalan hősködés pro- vokálás, könnyelműség lenne erőnkkel nem a legmesszebb- menőkig takarékoskodni, de

gyáva, hitvány hazaárulás, aki határainkat, országunkat és szabadságunkat nem védi és akár csak mérlegeli is ebben az esetben az erőviszonyokat, a le- hetőségeket.

Senkise gondolja, hogy ezt a feladatot bárki is ebégzi helyettünk! Ez a mi kötelessé- günk, nem is lehet másé. (Nagy taps.)

Ez az a két nagy tény, amelyben tisztán kell látnia a nemzetnek, amire fel kell ké- szülünk és amelyben sorsunk el fog dőlni.

A harmadik, ami a lehető- séget egyáltalán megadja, hogy ez a döntés kedvező lehessen, ez saját belső rendünk, annak fenntartása és minden körül- mények közötti biztosítása.

Az előbb mondott két nagy tétel elődjese nem teljesen tö- lönk függ. Az elsőbe, a világha- talmak mérkőzésbe katonailag semmi, politikailag alig lehet beleszólásunk.

De ez a kevés is semmivé válik, magyar létünk és sor- sunk ellenünk és nekünk dől el, ha a harmadikban, a rend- ben nem adjuk meg mégis nem- zetünknek, a magyar jövőnek azt a lehetőséget, hogy a kibon- takozáskor politikai, katonai, gazdasági, társadalmi és lelki erőink teljében álljon itten Kö- zép-Európának zűrzavaros problé- mái között és érvényesítse a maga szavát, akaratát. (Helyes- lés.)

A belső rend mindenkinek telett

Ha a nagyhatalmak gigan- kus ütközése elsöpörne bennün- ket, vagy olyan túlerő támadna meg, amelyet a legnagyobb ma- gyar hősiesség sem tud megtor- ni, lehet melegségünk a világ és önmagunk előtt. De ha az álla- lam harmadiknak nevezett té- nyező, belső rendünk bomlik fel és ezzel súlyosbítjuk helyzetün- ket és kilátásainkat, ez dönti el ellenünk sorsunkat, ha életün- ket mi magunk adjuk fel, — úgy nincs melegség számunkra, úgy nincs irgalom ennek a nem- zedeknek a magyar történelem ítélszéke előtt. (Zúgó taps.) Még azt sem, hogy nem tudhat- tuk mi lesz, nem tudhattuk, hogy ilyesmi bekövetkezhesék, mert a tizenhatalmas példa, az egyenletlenség, a gyávaság, a hivátság uralomrajutásának példája már egyszer megmutat- ta, amit sohasem hittunk, hogy

ez is lehetséges. (Helyeslés.)

Ennek megtörténnie nem szabad. Ami erőt és elhatározást az Uristen nekem adott, azt ezzel szembe fogom állítani. (Vi- haros taps.)

De hogy ez tényleg sikerül- jön, ahhoz az egész nemzet, az ország minden háfiának segít- ségét kérem. (Viharos taps.) Ez mindnyájunk feladata, kötele- sége, ebből mindenki kivetheti és kell is, hogy kivége a maga ré- szét, gyakran már csak azért is, mert a nemzeti élet számos és bonyolult szektorában sem az irányításnak, sem a beavat- kozásnak akár felvilágosító, akár hatalmi eszközei nem jut- hatnak el mindig és kellő idő- ben.

Az ország kül- és belpoliti- káját irányítom és viszem a fe- lelősséget. De a belső rendért és nyugalomért mindenkinek felelős és mindenkinek viselnie kell a fe- lelősséget.

Elsősorban ennek a parla- mentnek. Es elsősorban e szent ügyben az ország törvényhozói- hoz fordulok.

Azt kérem, hogy mindnyá- jan minden szavunkban, nyi- latkozatunkban, ami itt elhang- zik, mielőtt a szót kimonda- nánk, mielőtt a gondolat el- hangzana önmagunk felett ül- jünk törvényt és mindig csak egyet és csak ezt az egyet mér- legeljünk, használ-e, nem árt- e ügyünknek, amit kimondunk, amit leírunk. Nem kérek kimé- letet magamnak, sem kormá- nyomnak, sem pártomnak, ké- rem ezt kizárólag az ország ügyének. (Nagy taps.)

Vannak máris tapasztala- taink, hogy meggondolatlan ál- lásfoglalás minő elítélendő, el- lenünk felhasználható követ- kezményekkel járhat.

Gyermek játszik csak a tűzzel és ma különösen vigyáz- zunk, amikor vihar tombol kö- rülöttünk!

Készleges örömmel szöge- zem azonban le, hogy ország- gyűlésünket — meg vagyok győ- ződe — ez a tiszta szellem hat- ja át, emellett kitart és belső erőnknek, külső súlyunknak pillére és az is marad.

Ennivalónk van és lesz, ha bőségről nincs is szó

Tudom, hogy a belső rend- nek, a nyugalomnak más ténye- zői is vannak, mint a becsüle- tes szándék, hazafiasság és fel-

használható rendészeti eszkö- zök.

Materialis tényezők is ke- ltségbevonhatatlan szerepet ját- szanak ebben. Ezeket sem lebe- csülni, sem túlbecsülni nem szabad.

Közellátás, megélhetési le- hetőségek, szociális kiegyensú- lyozottság, ahova sorozom a ki- rívó és kihívó ellentéteket is. Ezek az alapvető kérdések a materialis lét vonalán.

Ennivalónk van és lesz elég, nem sok, bőségről szó sem lehet, de kellő beszőigálattal, beosztással és szetosztással baj nem lehet.

Tudjuk mindnyájan, hogy az élelmészeti áruk egy része a zuppiacra van, egyesek kategó- riája más cikkeknél a szabad piacon horribilis arakat ért el, de le kell szögeznem, hogy en- nek a legsajnálatosabb és leg- nyugtalanítóbb tünetnek meny- nyiségi mérlege, a zuppiac áru- nak abszolút volumenje, a lega- lisan forgalomba hozott drával szemben, hála Istennek, elenyé- szően csekély. De ez nem ment- ség arra, hogy ezt a kérdést a legkomolyabban ne vegyük, ez ellen minden intézkedést meg- ne kíséreljünk. A drágaságnak, a zugkereskedelemnek legsú- lyosabb kihatása nem is a ma- terialis vonalon keresendő, ha- nem a szociális és pszichológiai vonalon.

Annyi bizott liba és annyi háromszáz pengős bakancs ugyan nincs a zugforgalomban, hogy mindenkinek jusson, a családok ezredrészenek sem jut- na belőle, de a háborús kereseti viszonyok eltolódása, a kiegyen- lítetttség felbomlása azt eredmé- nyezi, hogy az egyiknek a leg- szükségesebbre sincs, a másik- nak pedig mindenre telik.

A fixesek helyzete

Az egyiknek a legális ár is alig megfizethető, a másik- nak semmi sem drága. Tudjuk, hogy ez olyan háborús tünet, amely mindig jelentkezik, de a

küzdelmet ezzel szemben felvenni éppúgy háborús kötelesség. Elsősorban a legsújtottabbak segítségére kell sietnünk. Ezek a fizetések, ahova sorozom az állami, a közületi és a kis magántisztviselőknél kivül a kötöttbéri munkásokat és a mezőgazdasági munkásokat, elsősorban a gazdasági cselédeket.

A közgazdasági miniszter úr pénzügyminiszteri expozéjában ezekről és különösen és helyesen hangsúlyozta, hogy pénzügyi helyzetünk sokkal jobb, semmint hogy a jézseti kilengések ebben találhatnának indokolást. A bizottságokban is behatóan foglalkoztak a kérdéssel a képviselő urak, a plenáris tárgyalásnál ismét szó lehet mindenről, nem akarok ismétlésekbe bocsátkozni, sem pedig elébe vágni a vitának és a tárca-miniszter urak felvilágosításának, csak szükségesnek látom mai felszólalásomban leszögezni. Az elemiszterekkel való elutasításban baj nem lesz, a tüzeltől is megleszünk, ha elég szűkösön is, lábbeli ellátásunkat azonban már csak a legjobban rászorultakra kell elhatarolnunk. Ruhánemű tekintetében szívesen meg kell mondani, hogy sajnos, készletünk nyersanyagban minimális. Ami van, azt a legmegfelelőbbben juttatni az ami módunkban áll és egyben kötelességünk.

De mindenki vegye tudomásul, hogy a háborúnak, amelyre nem készülünk, öt-hat évében vagyunk és mégis megvagyunk, talán sokkal jobban, mint sok más országában ennek a világnak. A mezőgazdasági termelés hiba nélkül folyik, az ipari munkát a nyersanyaghiány, a polgári lakosság igényeit a katonaság elsősorban soroló ellátása determinálja.

A defetizmus ellen

— Ez a helyzet. Nem olyan, hogy gondatlanok lehessünk, de csüggedésre ok nincsen.

— Ebből okot defetizmushoz senkinek se kövesse magának se, más részére meg kevesebbe.

— A defetizmus a lelkek betegsége, idegek összeomlása, elferdülése, amely szemben minden magasabbrendűséggel; a legalacsonyabbrendű emberitűpus. Hordozója, a bacillus-hordozó közveszélyes, nincs keresnivalója egy egészséges nemzet társadalmában.

— Saját érdekében, a jövő érdekében mindenki kerülsse, hordozója ne legyen, közönsésként vagy adja át a hatóságának.

— Ez ellen a belső összecsomlás ellen nemzetünk minden rétegében küzdeni a legnagyobb honpolgári kötelesség. Mert nincs rá ok, nincs ok addig, míg mi magunk hiszünk önmagunkban, fajtánk, nemzetünk elhivatottságában, amíg bízunk saját erőnkben és ezért dolgozunk, hogy még erősebbek legyünk.

— Szörnyűségei mellett a háború nagy értékét jelenti, hogy egy nemzet életében, ha az alomból felébredünk, meglátjuk a bajokat, megtestessük az intézkedéseket, ahol ezt a háború miatt ma nem lehet, ott előkészítjük azokat.

— A háború minden szociális forradalom csirája. A háború alatt lappang, utána tör ki.

— A tüneteket felismerni, az orvoslást és megoldásokat a kelő időpontra előkészíteni, ez az egyedül helyes és lehetséges út, amíg járhatunk. A háború a gyengéket nemcsak a harcra sorsol el, hanem az utána jövő időkben is. Erős csak akkor lesz a nemzet, ha ezt tudja, ezzel szembenez.

— Ehhez kettő kell — istápolni a háború adottságai között rendelkezésünkre álló minden erővel a szegénységet, a rászorultat, a gyengét — és mert ma nem lehet, de csakis ezért, holnapra készen kell lenni a teendők elvégzésére.

— Ezeket látom, így gondolkodom. Törhetetlen hittel és elhatározással állok a poszton, ahova nemzetem sorsa kijelölt.

— Munkatársakat hívok és keresek, sokat, sokakat, az egész nemzetet. Munkatársaimma avu

tom azokat, akik biznak bennem, akik követnek, de azokat is, akik bírálják.

— Mindenki annyit ér és számít nekem, amennyit országunknak ad. (Viharos taps.) Es mert sokan vagyunk, akik így gondolkoznak, bátran kiálthatom mindenkinek itthon és a

A képviselőház megkezdte a költségvetés tárgyalását

A képviselőház tegnap megkezdte a jövő évi állami költségvetés tárgyalását. Az idén a miniszterelnökség tárcájával kezdtek a tárgyalást.

A tárca költségvetését Huszovszky Lajos előadó ismertette. Többek között rámutatott arra, hogy az ország kormányzója, aki egész életét a nemzet nagy történelmi feladatainak megoldására szenteli és amellé a fiat is áldozatul hozta a haza oltárán, olyan önzetlenséget tanusít a kormányzó titiszletdíj megállapításánál, amely mindenki példájaként fog állni a nemzet előtt.

A ház tagjai helyükről felemelkedve, lelkesen ünnepelték a kormányzót.

Az előadó után Kállay miniszterelnök mondotta el expozéját, melyet lapunk vezető helyén közlünk.

Az ülés rövid felfüggesztése után Oláh György a tárca költségvetéséből főként a sajtópolitikai vonatkozásokkal foglalkozott. Padányi Gulyás Jenő kérte a hadigondozással foglalkozó intézmények és a társadalom megmozdulásának összhangba hozását Maróthy Károly sajtópolitikai kérdésekkel foglalkozott. Mikó Imre az erdélyi képviselők csoportjának vezérszónoka nagyhatású beszédében foglalkozott a kisebbségi politika irányelveivel. Hangoztatta, hogy ez nem pártkérdés, hanem az egyetemes magyarság kérdése. Az időszerű nemzetiségi politika — hangoztatta — a magyarság minőségi és mennyiségi megerősödését kell hogy maga után vonja. A kölesönosság elvének nem szabad retorziókban kimerülni, hanem az építő politikában. A miniszterelnök úr — fejezte be beszédét Mikó Imre — bizalmat kért és ezt a bizalmat az erdélyi képviselők nevében megadom.

Malasits Géza a szegedi gondollattal és a cenzurával foglalkozott.

Kállay miniszterelnök második beszéde

Kállay miniszterelnök válaszolt. — Tárcám vitája — kezdte beszédét — meglehetősen napi politika nélkül folyt le és ezért hálás köszönetet mondok. Talán Nagy László képviselő úr ütötte meg leginkább a politikai hangot. Tisztelt képviselőtársam felsorakoztatta beszédjeimet, szembeállította azok egyes tételait, ellenmondásokat keresett és látszott kimutatni. Én néhány héttel ezelőtt hozzájárultam, hogy beszédemet gyűjteményes nyomtatásban kiadják. Ezt abban a tudatban tettem, hogy vele meginkább alkalmat fogok adni arra, hogy több mint másfél évszázados munkáimat és nagyon lelkiismeretesen megfogalmazott megnyilatkozásaimat összehasonlítsuk egymással.

Magunk küzdelmében minden erőnkre szükség van

— De első bemutatkozó beszédemben, amikor azt mondtam, hogy hadseregünkkel részt kell vennünk ebben a hadjáratban, nem irhattam bele azt, hogy én egy fajt accomplit vettem át, amint azt nagyon jól méltóztattak tudni és tudni kell a képviselő úrnak, hogy abból, hogy a 300.000 főnyi hadseregünk mennyit veszítet, felszerelésben pedig csaknem mindenünk ott pusztult a harcra, nekem, az én magyar lelkiismeretemnek és magyar felelősségzetemnek következtetéseket kell levonni. (Helyeslés és taps a jobb- és baloldalon és középben.)

világba, hogy meghallják — ez a nemzet magyarságában, nemzeti érzésében soha ilyen egységes, ilyen nagy nem volt (viharos taps), ezért bízom és kérek bizalmat!

A miniszterelnök beszédét hosszantartó taps és éljenzés kísérte.

kozott behatóan, azonban beszédét a szélsőjobboldal többször megzavarta közbeszólásaival. — Kaintzel Ede a kisebbségi politikájával kapcsolatban magáévá tette Pataky Tibor államtitkárnak azt a nézetét, amely szerint a nemzetiségi politika nagyobb mértékben függ a közigazgatástól, mint a törvényhozástól. Koráni Elemér szerint az ország különböző népei nem versenyezhetnek egymással, mert egy hazának polgárai és együtt kell dolgozni a jobb magyar jövőért.

Közi Horváth József beszédében főleg a nemzetiségi problémákkal foglalkozott. Hangsúlyozta, hogy az ezeréves magyar nemzetiségi politika mit sem változott A magyarság a nemzetiségeknek teljes egyenrangúságot biztosít és megadja a fejlődés lehetőségét, amelynek fejében azonban teljes hűséget követel. Kéri a kormányt, hogy a hazárukkal szemben irtalom és kegyelem nélkül járjon el. Meskó Zoltán további szociális intézkedéseket kér, mert ez is egyik előfeltétele a belső arcvonal szilárdításának. A következő felszólaló Szabó Gyula volt, ki a Társadalmi Egyesületek tömörülésének mind gyorsabb végrehajtását kérte a propagandaminisztertől.

Incze Antal népi, szociális és fajvédelmi szempontból vizsgálta a tárca költségvetését. Stitz János rámutatott a külföldi rádiópropaganda veszélyére. Tauffer Gábor a sajtópropaganda, film, rádió problémáinak ügykörét a propaganda miniszterium hatásköré alá ajánlotta. Vámos János dévöldi képviselő kérte a nemzetvédelmi propagandaminiszter közreműködését abban az irányban, hogy a társadalmi egyesületek minden hónapban tartsanak tagjaik előtt nemzetvédelmi felvilágosító előadásokat. Nagy László hozzászólásában polémiába bocsátkozott az előtte szóló képviselőkkel, majd ráért a cenzura működésére és a sajtóellenőrző hatóságnak adott sok irányú utasítást tette szavá.

Az események változtak meg, képviselő úr. En nem mondhatom azt, hogy a második magyar hadsereg, mindent, amit azóta odaküldtünk, állítsuk ki abba a hareba, amelyben — igenis azt vallom — dől el a nagy részében a magyar sors, mert éppen a mai beszédemben is azt mondtam, ne is álmodjunk azt, hogy bárki is meg fog bennünket védeni. Mi egy porszem vagyunk a nagy küzdelemben, de a magunk küzdelmében minden erőnkre szükségünk van. Ezt tartalékolom. Az ellentmondás tehát látszólagos. Nekem igazolás az, hogy másfél évvel ezelőtti beszédemet most helyeslik, de a képviselő úrnak az lett volna igazolás ha akkor állt volna elő a mai beszédem. (Taps a jobboldalon és középben.)

Ne keressék az ellentéteket!

— Megmondom őszintén, a velem szembenálló jobboldali pártoknak itt a parlamentben a kormányzati politikámmal szemben tanusított magatartásával, kritikájával csak úgy foglalkozhatom, hogy ezért, mint azt már többször megtettem, köszönetemet fejezem ki. Nem tudom azonban mindig ezt tenni annál az agitációs munkánál, ami kint a perifériákon folyik. Ezért van az ellentét, ami köztünk a szólásszabadság gyakorlása tekintetében mutatkozik. Méltótagság elhinni, ha biztos lennénk abban, hogy a közös nagy célok érdekében és nem pártpolitikai célok ér-

dekében hangzanak el ezek a felszólalások, akkor én lennék az, aki elősegítené azt, hogy ezek a felszólalások elhangozzanak és az agitáció és szervezkedés folyjék. De én úgy tudom, hogy nem mindig csak a célokról van szó, hanem igenis a sorok megbontásáról is és amire kérem mindig saját pártomat és képviselőtársaimat, hogy az ellentéteket ne keressék, ne pártpolitikát folytassanak odakint, ne választásokra készítsék elő az ország közönségét, úgy kérem a velem szembenálló képviselőtársamat is, hogy ezeket a szempontokat tartsák szem előtt.

A zsidóvagyonokról

— Méltóztatott szövéteenni sok más kérdés között a zsidó vagyonra vonatkozó állásfoglalásomat és néhány más kisebb vonatkozású kérdést. A pénzügyminiszter úrnál a zsidó vagyonra vonatkozólag számos tervezet van, nem készen, de folyamatban és előkészületben. Ezek azonban azt mutatják, hogy a gazdasági élet rendjének súlyos érintése nélkül nincs olyan elméleti és technikai módszer kezünkben, amilyenekkel ezt a mai időben keresztil lehetne vinni. Ezeket a kérdéseket igen komoly emberek tárgyalják nagyon nagy súllyal, nagyon nagy lelkiismerettel és nagy megfontoltsággal.

A nemzetiségi kérdés és a retorzió kérdése

— Átítek most azokra a súlyos és fontos kérdésekre, amelyek mindnyajunk érdeklődését lekötötték és amelyekkel a képviselő urak a legintenzívebben foglalkoztak. Ezek közül első a nemzetiségi kérdés.

— A magyar nemzetiségi politikát, úgy emlékszem, első beszédemől kezdve tavalyi ungvári megnyilatkozásomban is, most pedig Huszton igyekeztem körvonalazni. Ezekben mindenütt leszögeztem „a magyar államalkotásnak azt a nagyszerűségét, hogy nemzetiségi ország felett tudott uramat, impériumot gyakorolni, nemzetiségeket tudott a nemzeti munkába bekapcsolni és nemzetiségeket tudott seholsem kényszerrel asszimilálni...”

— A retorzió kérdésére vonatkozólag a következő megjegyzésem van: Ugyanez a mentalitás nehézzé teszi a retorzióknak korlátlanul való gyakorlását. Hogy én az én állampolgáromat íssem, mert te ütöd az én magyarságot, Ez tulajdonképpen nem egyezik a magyar szándékkal, a magyar gondollattal, a mi nemzetiségi politikánkkal, de ha más eszköz nincs, meg kell tennünk. (Helyeslés.) Ez olyan eszköz, amely elől igyekszem kitérni és mindent megkísérlek, hogy ne kerüljék rá sor, de ha erre kényszerítenek és ha az általam — ismétlem — helytelennek tartott eszközökhöz kénytelen vagyok hozzányulni, ezt nem nemzetiségi szempontból teszem. Isten ments, hanem azért, hogy ezzel igyekezem enyhíteni azt a keserves és szörnyű létet, amiben Dél-Erdélyben különösen a véreink és testvéreink vannak, hogy sorsukon valahogyan segíteni tudjak. (Helyeslés és taps.)

Kik asszimilálódtak?

— Kiejtettem az asszimiláció szót. Én nem tudom, hogy a magyarországi németeg ezt a kérdést miért állítja be néha olyan elítélően és miért tartja a nemzetiségi kérdésnek egy általunk nem szívesen látott problémájának? Én először is nyomát se látom a mi történelmi voltunkban az asszimilálásnak, mert hiszen e tekintetben meg kell állapítanom, hogy nálunk a németeg részéről elsősorban az intelligencia volt az és nem a népi tömegek, amely asszimilálódtak. (Helyeslés és taps a jobboldalon és középben.) Azok asszimilálódtak, akikkel szemben semmi kényszer nem kellett és nem lehetett gyakorolni. Ez az asszimiláció csodálatos folyamata éppen annak a ma-

gyar vonzóerőnek, amely ezt az államot alakította és fenntartja. Ez ellen legfeljebb mi küzdhetnénk, képviselő urak, azt mondhatnánk, hogy nem engedünk benne, teket behatolni a magyar életbe, nem adjuk nektek a magas állásokat (helyeslés és taps). nem hagyjuk, hogy elfoglalják azokat a pozíciókat, amelyek nekünk kellenek. Mi magyarok azonban nem így gondoljuk. Ha itt vagytok és köztünk vagytok, nyitva áll előttünk a mi minden magyar embernek nyitva áll. (Helyeslés és taps.) Ez a különbség a felfogásban, képviselő úr. A széles néprétegekben nem látunk magyar asszimilációt. Asszimilálni mi nem akarunk. Ha munkatársakat kapunk, azokat a jövőben is szívesen fogjuk fogadni.

Én Teleki Pál nemzetiségi politikáját követem

— A szörványkérés az itteni kisebbségi sorsnak egyik legsúlyosabb tétele. Ne méltóztassék azt hinni, hogy nem történt sok ebben a tekintetben. A szörványterületen folyó munka csaknem egyike azoknak a munkáknak, amelyekben sokat kell tenni és keveset beszélni. Mindenesetre kötelesség megkijelenteni, hogy a kormány mindent megtesz ezen a téren, amit helyesnek és szükségesnek lát. A nemzetiséggel való bánásmódon természetesen vannak zökkenők és nehézségek.

— Ennek tulajdonképpen két nagy alapadottsága van. Az egyik, hogy nemzetiségi tolmácsok a háború alatt tértek vissza hozzánk és a háború előtti állapotokat hasonlítják össze azzal, ami most nálunk van. Nem látják, hogy ez ugyanúgy van az egész világon, talán nem is érdekli ez őket. Ők a maguk egyszerű primítív logikájával csak azt látják, hogy a Bata cipő korszaka jobb mint a mai. (Egy hang: Most vegyének.)

— Ez az egyik, a másik alapvető tézis az, hogy mi nem vetünk eléggé tudomásul, hogy a nemzetiségeket ma nem lehet olyan szemmel nézni, mint alogyan 25 évvel ezelőtti néztük, amikor elszakadtak tőlünk. (Egy hang a szélső baloldalon: Ez is igaz!) Ők egy más világban nőttek fel, egy más fejlődésen mentek keresztül. Azt hiszem, hogy egyes szerveink ezt még nem értik meg kellően. Szerintem a hiba egyik forrása, amely miatt ezek a surlódások előfordulnak. Ha azonban végignézzük, amint én végig vizsgálom nemzetiségeink panaszfelsorolását, azt kell látnunk, hogy lényegében bagatell dolgokról van szó. (Úgy van.) De az elégedetlenség itt ott mégis meg van. Ennek egyik oka az, amit előbb mondtam. (Egy hang: A háború!) Másik oka az agitáció, amely ezeken a vidékeken állandóan folyik, a barmadik oka pedig a részünkől megnyilvánuló türelmetlenség. Ezeket a bajokon segíteni kell és segíteni fogunk.

— Én Teleki Pál nemzetiségi politikáját raltom a magaménak (élénk helyeslés a jobboldalon és középben). Nem tagadom azonban, hogy az események néha beltekényszerítettek bennünket abba, hogy erősebb eszközökhöz is nyuljunk. Ennek előidezői, provokálói azonban sohasem mi magyarok voltunk. (Úgy van, úgy van.)

Sajtó és cenzura

A másik nagy kérdés, amelyről méltóztattak beszélni, a sajtó és a cenzura kérdése. A cenzurával én személyesen nem foglalkozom és még egyetlen egy utasítást sem adtam ki, nem ismerem a cenzura utasításokat. Most újabban talán intenzívebben és többet fogok ezzel a kérdéssel foglalkozni. A cenzura háborús intézmény és igaza van az egyik képviselő úrnak, hogy abban az utasítástengerben a cenzura egészen természetesen nem mindig találja meg a legjobb megoldásokat, néha eltalálja a legjobb megoldásokat, mert minden szót, minden oldalról rettetésen meg néznek, amelyet itt ebben az országban lefrunk. Fokozottabban kell megfigyelni és vigyáznunk. Kitértam azonban az utasítás-

Kievnél tart a szovjet offenzíva, Csernikovnál lanyhult a támadás

A török külügyminiszter beszámolt a kairói megbeszélésekről Papan nagykövet Berlinbe utazik — Átalakították az angol kormányt — Anglia tiltakozik a degaullisták libanoni eljárása ellen

A keleti arcvonalon nagyobb változás nem következett be, legálább területi szempontból nem. Ez ugyan nem jelenti az arcvonal megszilárdulását, amint ezt pénteken tájékoztató német katonai körökben kijelentették, nem pedig azért, mert még mindig súlyos harcok folynak az arcvonal egyes szakaszain. Így mindenekelőtt Kievnél, ahol az oroszok még mindig nagy erővel támadnak. Csernikovnál, ahol az utóbbi napokban a legsúlyosabb harcok gyújtópontja volt, esütőtörőkön a támadások vesztettek erejükből. Szmolenszknél szintén lanyhult a harci tevékenység. Ezidőszent Kievnél van az orosz offenzíva középpontja. Német katonai részről számolnak azzal, hogy az oroszok az arcvonal más szakaszain is nagyobb szabású támadásokat fognak kezdeni.

TÖRÖKORSZÁG

Ankarai jelentés adja tudtul, hogy Menemendszogli török külügyminiszter a kormány több mint háromórás minisztertanácsán beszámolt a kairói megbeszélésekről. Előzőleg sajtónyilatkozatban kijelentette, hogy Kairóból megnyugtató hírekkel tért vissza.

Papan ankarai német nagykövet ma, szombaton valószínűleg Berlinbe repül.

Az egyiptomi fővárosban lefolyt tanácskozásokról még közelebbi részletet nem lehet tudni, ankarai angolszász diplomáciai körökben azonban nem tagadják, hogy Kairóban nemcsak a moszkvai értekezlet eredményeiről tájékoztatták Törökországot, hanem szövegére hozták bizonyos török támpontok esetleges átengedésének kérdését is. Török részről viszont az utóbbi napok újságcikkei után ítélve aligha hagytak kétséget afelől, hogy Törökország nem hajlandó semmiféle olyan lépésre, amely belesodorhatná a háborúba. A legvalószínűbb az a feltevés, hogy Kairóban nem jött létre döntés, már csak azért sem, minthogy Menemendszogli külügyminiszternek nem volt felhatalmazása megszemből döntések jóváhagyására. A végső döntés Ankarában történik meg és erre vonatkozólag török részről kétségtelennek tartják, hogy Törökország fenntartja eddigi politikai vonalvezetését, vagyis megőrzi semlegességét.

AZ ANGOL KORMÁNY ÁTALAKÍTÁSA

Az új kormány létesített helyreállítási és újjáépítési miniszterium élére Woolton, eddigi egészségügyi minisztert neveztek ki. Woolton széles hatáskörrel kapott, aminek külső jele az is, hogy tagja lett a hadikabinetnek.

A szocialista befolyás az új kormányban lényegesen megnövekedik: Ben Smith szocialista képviselőt a washingtoni angol nagykövetséghez küldik miniszter-rezidenci minőségben és ezzel a szocialista pártot bevonják a brit kormány külpolitikájának intézésébe is. Egy másik szocialista képviselő, Sir, William Jowitt tárcanélküli miniszter lett és mint Woolton munkatársa, az újjáépítési miniszteriumban fog munkódni.

További fontos változás az, hogy Duff Cooper volt információs miniszter, aki a kormányban

az utóbbi években már csak tárcanélküli miniszter volt, kiválik a kormányból de fontos diplomáciai természetű megbízatást kap: valószínűleg ő fogja képviselni a brit kormányt az algiri felszabadítási bizottságnál.

Berlinben az angol kormány átalakítását jelentőség nélküli eseménynek mondják.

A LIBANONI HELYZET

Igen érdekesen alakul és ezen a ponton szembe kerül az angol álláspont a szakadár franciákkal. Libanon, mely tudvalegőleg a Földközi tenger keleti partján Palesztina szomszédságában fekszik, önálló köztársaság.

A mostani események előzménye az, hogy a libanoni törvényhozás módosította, illetőleg kiegészítette eddigi alkotmányát. A degaulleista hatóságok azonban elégre kijelentették, hogy nem ismerik el az alkotmány módosítását.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnok-sága közli:

A Krim-félszigeten a szovjet nagyobb erőkkel kísérletet tett arra, hogy Keresztől északra levő hidfőjét kiszélesítse. Az ellenséget a német és román csapatok kemény harcok után megállították. Könnyű német tengeri erők meghírsították az ellenségnek arra irányuló kísérleteit, hogy a Keresztől délre levő hidfőt megerősítse, eközben egy ellenséges ágyúszádot elsüllyesztettek. Perekoptól északra a tenger oldi vízen átkelt ellenséges osztagokat közelharcokban megsemmisítették.

A Dnyepernél csapataink Nikopoltól keletre meghírsították az ellenségnek egyik átkelő kísérletét.

A Dnyeper kanyarulatában a szovjet helyi támadásai meghírsítultak. Kievnél a harcok nem eszketenő hevességgel folyik továbbra is a betörési hely és mélységében dúló csata. A városból délnyugatra erős szovjet támadások az ellenség súlyos vesztesége közben összpomlottak. Délre ellentámadásokkal több helyszéret sikerült visszafoglalnunk.

Csernikovtól északnyugatra az ellenséges támadások lendülete az előző napi súlyos veszteségek után ellanyhult. Mindamellott esütőtörökön heves harcokra került sor, amelynek nyomán az egyik hadtest szakaszán újból 57 ellenséges páncélos pusztult el, vagy vált harcoképtelenné tüzünkben.

Szmolenszktől északra az ellenség újabb támadásait ellentámadással visszavertük, vagy felfogtuk.

Nevel térségében az ellenség esütőtörökön is kísérletet tett arra, hogy betörési helyét különösen a városból délre és északra kiszélesítse. Ezeknek a támadásoknak eredményes elhárítása során Nevelnél északra 40 páncélost semmisítettünk meg. Ezek közül 35 páncélost egyetlen gyalogos hadosztály lőtt szét. A szovjet a két legutóbbi nap harcaiban a keleti arcvonalon összesen 411 páncélost és 98 repülőgépet vesztett el.

Dél-Olaszországban az észak-amerikai csapatok a Voltornótól nyugatra napok óta ismét és ismét eredménytelenül rohamozzák magaslati állásainkat és eközben súlyos veszteségeket szenvednek. Mignanótól délre igen lendületes

sát, ha hozzájárulásuk nélkül történnék. A törvényhozás a szabadság és függetlenség elvére támaszkodva a módosítást mégis keresztülvitte. A degaulleista hatóságok erre a módosítást semmisenk nyilvánították, az országgyűlést feloszlatták, letartóztatják azokat a képviselőket, akik a módosítást megszavazták, úgyszintén egy kivételével a kormány valamennyi tagját. Új kormányfőt, Emile Eddét helyezték hivatalba.

A polgári lakosság a degaulleista hatóságok közbelépését elutasította és tüntetésekben, zavargásokban tört ki, főképp pedig Beirutban. A tüntetések Szíriára is áttértek. Szíria fővárosában Damaszkuszban is tüntetések voltak. A libanoni rendőrség megragadta a degaulleista hatóságok parancsainak keresztülvitelét, mire degaulleista katonák jelentek meg és löttek a tömegre.

ellentámadásunk egy átmenetileg veszendőbe ment magaslát és egy helység visszafoglalására vezetett.

Német harci és torpedóvető repülőgépek esütőtörökön a késő délutáni órákban újból megtámadták az Orántól keletre elterülő vízeket egy erősen biztosított ellenséges utánpótlási hajókaraván. Az eddigi jelentések szerint négy teljesen megrakott szállítóhajót 29.000 tonnátartalommal, továbbá két rombolót elsüllyesztettek.

A németek fogságába került egy angol tábornok

Berlin, nov. 12. (Interinf) Az Appenninek középső részén egy német különítmény vakmerő előretörést intézett az angolok megközelítési mozdulataival szemben. Az itt ejtett foglyok között van Slaveryn brit tábornok is parancsnok tisztjevel együtt. (MTI)

„Libanonban vérontás lesz“

Amszterdam, nov. 12. Mint a brit hírszolgálat Beyrutból jelenti, a keresztények és muzulmánok vezető személyiségek pnteken a brit követséghez fordultak és kijelentették neki, hogyha nem történnek intézkedések a brit hatóságok részéről, Libanonban vérontás lesz. Libanon érseke valamennyi keresztény

A francia díszidensek szengáli csapatokat rendelték ki a rend helyreállítására.

Casey, középkeleti brit miniszter hivatalosan az angol kormányhoz tiltakozását jelentette be az ellen, hogy a franciák nem tájékoztatták előre az angol kormányt. Tiltakozásában Casey kijelentette, hogy nem helyesli az elintézésnek azt a módját, ahogy a beiruti államelnökök és miniszterelnökök, valamint az egész kormányt elmozdították.

Nahaz pasa egyiptomi miniszterelnök a degaulleista államcsíny ellen szintén tiltakozását jelentette be, mert szerinte a beiruti események ellentétben állanak a Libanon függetlenségét garantáló angol-francia közös nyilatkozattal.

Az angol alsóház ülésén élénk vita támadt a libanoni eseményekkel kapcsolatban. Konzervatív és munkáspárti képviselők élesen bírálták a francia felszabadítási bizottság intézkedéseit. A kormány képviselője válaszában kijelentette, hogy mindaddig amíg nem érkeznek megbízható jelentések a libanoni eseményekről, a kormány nem foglalhat állást a kérdéssel kapcsolatban.

Ezenkívül 11 teherhajót, tonnatartalmuk összesen 84.000 tonna volt, továbbá két rombolót és egy orrhajót súlyosan megrongáltak, hat német gép állt.

Ellenséges repülőgépek esütőtörökön napközben támadást intéztek a megszállt nyugati területek ellen és bombákat dobtak Münster városára. A péntekre virradó éjszaka néhány brit repülőgép zavaró támadást hajtott végre a birodalom nyugati és északi részében. Csütörtökön összesen 19 ellenséges gépet lőttünk le. (MTI)

Fokozódó diplomáciai tevékenység a Vatikánban

Róma, nov. 12. (E. P.) A Vatikánban az elmúlt napokban fokozódó diplomáciai tevékenység lehetett megfigyelni. Több diplomatának Maglione bíboros államtitkarnál és Montininál tett látogatása jól tájékoztató körök beállítása szerint egy politikai offenzívával függ össze, amely a tengelyi ellenségek a moszkvai konferenciával kapcsolatban terelvek ki. Így például Roosevelt szentszéki képviselőjét, Tiltmann arra szemelték ki, hogy a pápával részletek közöljön a moszkvai megbeszélésekről. Mint már régebben is több alkalommal, úgy most is megkísérelték az angol-szászok, hogy a pápának a Szovjetunióval szemben táplált

bizalmatlanságát és aggodalmait szétoszlassák. Vatikán körökben úgy hírlik, hogy XII. Pius pápa egyáltalán nem adta fel bizalmatlanságát a szovjettel szemben közben az hírlik a Vatikán politikai körében, hogy Roosevelt Tiltmann utján kérdést intézett XII. Pius pápahoz, hogy miképpen fogadná a Szovjetunió közléseinek kísérletét Amenyiben a híresztelésekből kivethető, ez a közeledés lépés csak abban állhat, hogy Moszkva a katolikus egyháznak a Szovjetunióban bizonyos missziós lehetőségeket nyitna. A Vatikán ezekkel a kísérletekkel szemben tartózkodó, ha nem szkeptikus álláspontot foglal el.

Német tartalékok bevetése Kievnél

Berlin, nov. 12. (Bud. Tud.) A német fővárosban szerzett értesülések szerint a szovjet csapatok Kievnél változatlan hevességgel folytatják támadásaikat. Erőfeszítéseik eredményeként a nyugati szakaszon sikerült bizonyos előrehaladást elérniük. A szovjet vezérkar túlerőben levő csapatokat vet küzdelembe, ennek ellenére azonban a kievi arcvonalzakasz délnyugati részén a helyzet a német csapatokra kedvezően alakult. A német ellentámadás jó eredményeket ért el és a szovjet előretérés súlyos veszteségekkel össze-

omlott. Úgy tudják Berlinben, hogy a német hadvezetés erős tartalékokat vet a küzdelembe. Nyilvánvalóan remélik, hogy az új tartalékok bevetésével a helyzetet megváltoztatják. Egyébiránt a helyzetet ma már valamivel kevésbé komolyan tartják és rámutatnak arra, hogy a legutóbbi napon jeleltős változás nem következett be és minden jel szerint a fejleményeket a támadás és az elhárítás között lassú kiegyenlítés jellemzi. Mindazonáltal a harcok megítélése tekintetében a német fővárosban továbbra is óva-

BELLA cipőüzlet
Széchenyi-utca 44. alá költözött

hogy a magyar közelet olyan prominens vezető tagjai, akiket kiválasztottak arra, hogy maguk bírálják el és maguk vállaljanak felelősséget azért, amit irnak, ha kifogás van ellentük, nekem mu-tassák be és csak azután cenzu-rázzák.

A hadigondozás

A harmadik kérdés, amely-vel tüzetesen és többször méltóztattak foglalkozni, a hadigondozás kérdése. Ez még nincsen véglegesen megoldva. Ma az egész kérdést egy polgári hadigondozó hivatalba beosztani nagyon nehéz lett volna.

A képviselő urak szövegéték a tárcanélküli miniszter urak munkakörét és azt, hogy Lukács Béla miniszter úr miért nem vette át a hadigondozó hivatal vezetését. Ő a kormány párt elnöke, talán nem lett volna helyes, ha a hadigondozásnak is ő volna a kizárólagos vezetője, mert mindenestre félreértésekre adhatott volna okot. Meg vagyok róla győződve, ha valaki saját véleménye szerint nem megfelelő elbánsásban részesült volna, mindjárt valamelyik pártához szaladt volna és azt mondta volna, hogy ez párt-állása miatt van így.

Kifogásolni méltóztattak a propagandauügyi miniszter úr hatáskörét. A propagandauügyi miniszter úrnak minden hatáskör rendelkezésére áll, amely az ő nemzeti propagandájának előbb-revittele céljából szükséges. Propagandauügyi miniszterium nincs, de Antal Istvának itt mondog közzönetet azért, hogy van és ezt a rendkívüli munkát nagy sikerrel végzi.

Mai bevezető beszéddel nem akartam mást, mint a magam gondolatvilágát, a magam szívét idehozni a Ház elé. Ha visszhangot kapok, azt hálásan meg fogom köszönni, különben pedig méltóztassanak meggyőződni lenni, hogy minden más oldalról jövő lojalis megnyilatko-zást kötelességem ebben a gondo-latban, amelyet ma délelőtt kifej-tettem, a nemzet érdekében elfo-gadni és a nemzet szolgálatába állítani. Kérem tárcám költségvetésének elfogadását. (Élénk él-jezés és taps a balközépen, kö-zépen és a jobboldalon.)

A miniszterelnök beszédét több-tében szakította félbe taps és él-jezés.

Lukács és Antal miniszterek beszéde

Azután Lukács Béla tárcanél-küli miniszter emelkedett szólás-ra. A legnagyobb elismerés hang-ján nyilatkozott a hadigondozó bizottság működéséről, amelynek élén a miniszterelnök hitvese fej-tett ki aranyértékű, magyar szív-vel végzett hatalmas munkát. Tárcájának költségvetését annyir-a szerény keretek között állí-totta össze, amennyire egyáltalá-ban lehetséges volt. Kérte elfogá-dását.

Ezt követően Antal István nemzetvédelmi miniszter nagyobb beszéd keretében adott választ a tárcájának költségvetéséhez szóló szónokoknak. Ismertette beszéde-ben a magyar nemzetvédelmi propaganda céljait.

A miniszterelnökségi és kisebb tárcák költségvetési vitáját le-zárták nyilvánította. Határozati javaslatot tett, amely után a Ház a ma tárgyalt tárcák költségve-tését általánosságban és részletei-ben elfogadta.

A Ház legközelebbi ülése 16-án, kedden délelőtt 10 órakor lesz, amikor a belügyi tárca költségvetése kerül napirendre. A pénteki ülés 7 óra előtt ért véget.

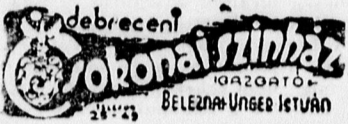
Az Egyesült Államok eddig 1171 millió dollár értékű szállítást kaptak a kölcsön-és bérletörvény alapján. Roosevelt elnök az Egyesült Államok nagy elöny-höz jutottak. Az Egyesült Államok különféle fogyasztási javakat, munkateljesítményeket, szállításo-kat és berendezéseket kaptak. A kölcsön értéke jelenleg 1171 millió dollár körül mozog.

DEBRECZEN 4. OLDAL 1943 XI. 13.

tosságot tanusítanak és hangsúlyozzák, hogy a szovjet csapatok harci ereje eddig nem csökkent. Az oroszok Gomel és Csernigov között is új támadással kísérleteznek. Ennek nyilvánvalóan az a célja, hogy támogassa a Kievnél harcoló hadseregecsoportot.

Angolszász partraszállási tervek

Kairó, nov. 12. (Bud. Tud.) Alexander tábornok főhadiszállásáról jelentik: Míg a harctéri események nem bírnak különös jelentőséggel, ugylátszik, hogy magyaránnyu hadműveletek vannak előkészületben. Német jelentésekből kitűnik, hogy a német parancsnokság kétirányú szövetséges támadással számol és pedig Livorno és Pescara tengerében. Feltételezik, hogy Eisenhower ezútszerint partraszállási hadműveleteket készít elő a két kikötés ellen.

SZÍNHÁZI MUSOR:

Szombaton délután: Idegen Asszony. Füllesztés helyi árák.
Szombaton este: Luxemburg grófia. Bérletszűnet.

Vasárnap délután és este: Luxemburg grófia, bérletszűnet.
Hétfőn este: Jánosbogárka, — munkáslőadás.

A KAMARASZÍNHÁZBAN:

Hétfőn este: Ha mi holtak telébredünk.
Kedden este: Ha mi holtak telébredünk.

A Zenekedvelők III. bérleti estje

November 18-án, csütörtökön lesz Janikro Antonio gordonkaművész és dítrő Csibý József zongoraművész hangversenye.

A háborús helyzet erősen korlátozta a külföldi művészek, különösen — az utóbbi időben szépszámmal dobogóra került olasz gordonka művészek — magyarországi szereplését. A Zenekedvelők Körének a nehézségek ellenére is sikerült az egyik legkiválóbb fiatal olasz gordonka művészt lekötni Debrecenbe. A nálunk indokolatlanul elhanyagolt hangszer férfiasan bűgő hangját alkalmal lesz közönségünknek hivatott művész révén élvezni a zeneirodalomnak éppen e hangszerre irt gyönyögvényt kereszűtöl, amilyenek a Beethoven As-dur és Brahms: e-moll szonáták, melyeket a fiatal zeneművész főiskolai tanárral, dítrő Csibý József zongoraművésszel ad elő a kiváló klasz gordonkaművész.

A hangverseny pontosan 7-kor kezdődik. Tiszta jővedelműt a hadizondozottak és hadiárvaik javára fordítja a Zenekedvelők Köre.

CSOKONAI SZÍNHÁZ

Tel. 25-45 Igazgató: Ungor István
Bőadások u. u. 1014. este 10-17-kor.

Szombaton este bérletszűnetben

Luxemburg grófia

Angéla: Németh Ilonka.

Szombaton délután olasz füllesztés helyi árák

IDEGEN ASSZONY

U. KOVÁTS TERUS fellépésével.

Tánciskolák

• Havanesák II. tánciskolában (Vigkedű 67) minden vasárnap és szerdán összejtne.

• Schaff tánciskolájában, a Koronában az új tanfolyamokra beiratásokat még hétfőn elfogadok. Vasárnap táncvizsga.

Beszámoló a debreceni egyetemi ifjúság életéről

Pár hónappal Észak-Erdély visszacsatolása utáné szárnyra kaptal a hír a kolozsvári egyetemi ifjúság nevét. A kolozsvári diákok ugyanis megteremtették az első magyar egységszervezetet a Kolozsvári Magyar Diákszövetéséget. A kibontakozást kereső többi vidéki egyetemnek csakhamar követték a kolozsváriak példáját s összefogtak szétforgácsolt erejűket. A régi rend vezetői, a kivénhedt diákvezérek sokkig akadályozták az egységszervezők munkáját, de hiába. Az egységszervezetek hamarosan hallatták szavukat Gyors egységszervezetben megjelent a „Kolozsvári Március, a Szegedi Híd és a Debreceni Egység”.

Amint az egységszervezetek egyre jobban erősödtek, kitűnt, hogy ilt nem a fiatalok kedvű vállalkozásáról van szó, hanem céltudatos, tervszerű, jól felkészűlt munkáról. Az egyetemi ifjúság egységszervezetének célja, hogy a közösségi munkát önként vállalló diákokat egy hatalmas szervezetbe tömörítse az emberi és magyar értékek rendszere szerint egymás szolgálatára és nevelésére. A megszervezett diákság magyar szellemű munka- és életközösségeket teremtett.

Felépítésében az egységszervezet fakultások, munkaközösségek és szolgálatok szerint tagozódik. Igen fontos szerepük van az egységszervezetek vallási nevelő kereteinek is.

A „Debreceni Egyetemi Ifjúság” egységszervezet, a DEI az 1942 október 24-én tartott diáknagygyűlésen alakult meg. Rövid idő alatt nagy szerepre tesz szert a város kulturális életében. Számos irodalmi és zenei estet rendeznek, külön könyvnapokat tartanak, s néhány hónap leforgása alatt valamennyi debreceni egyetemi hallgató tagja az egységszervezetnek. A munkaközösségekben élénk munka folyik. A jegyzet-készítő osztály egymásután bocsátja az ifjúság rendelkezésére az előadások jegyzeteit. — A szellemi, művészeti, kisebbségi, színházi, a nép- és tájkiadó, valamint a fenyképzési munkaközösségekben mindenki kedve szerint képezheti magát. A szőrvány-munkaközösség vasárnaponként járja az érmelléki falvakat. Nagy sikerrel dolgozik a DEI énekkara is.

Ebben az évben a serény belső munka mellett értékes külső programot is megvalósított a DEI. Országos viszonylatban is nagy-szabásúnak ígérkező nemzetpolitikai előadássorozatot indított meg e hónap folyamán. Az előadássorozat keretében a magyar közélet kiválóságai fognak az egyetemi ifjúsághoz szólni. — Ezenkívül számos irodalmi és zene-estet fog megrendezni a DEI, s ezeken az esteken a tiszta magyar irodalom és zene kerül majd színre, a legkiválóbb magyar írók és művészek tolmácsolásában. — Nagy érdeklődésre tarthat számot a „Nem vagyunk egyedűl” címmel megtartandó néprokonsági est, melyet Budapest után Debrecenben is megrendeznek.

Sok évi megfeszített munkának tehát végre meg lett az eredménye: Debrecenben is létrejött a rég áhitott diákegység. Megszűnt a cél- és program nélküli egyetemesi s az egységben megnyilvánuló erő hatalmas iramban viszi előre a magyar egyetemi ifjúság ügyét.

Halált okozott az ágyba tett meleg téglal. Konez Margit 76 éves miskolci özvegyasszonyt a lakásán összeégve találták. A vizsgálat magállapítása szerint Konez Margit erősen megmégült téglát tett az ágyába, a téglától a lepedő meggyulladt és a magával tehetetlen asszony összeégett.

APOLLO

filmszínház

Az idény leglátványosabb filmvígjátéka!

SZIAMI MACSKA

Főszerepben:

Szelezky Zita, Bilicsi Hajmássy és Erdélyi Mici.
Előadások: 3, 5 és 7, vasárnap délelőtt 11 órakor is

A debreceni egyetem prorektora dr. Bozóky Ferenc

Dr. Haendel Vilmos lemondásával megüresedett prorektori tisztségre az egyetem tanárai titkos szavazás útján dr. Bozóky Ferenc egyetemi tanárt választották meg.

Dr. Bozóky Ferenc 1922 november 1 óta a statisztika tanára a jogi karon. 1914—1920-ig

a nagyváradi jogakadémian volt tanár, de nem tett eskűt a románoknak és emiatt el kellett hagynia Nagyváradot. Budapestén 1921—1922-ig a Központi Statisztikai Hivatalnál működött és onnan nevezték ki a debreceni egyetemhez.

Két kivégzés Budapesten

Budapest, nov. 12. Herman Márton 23 éves napszámost és Megeyeri László 21 éves lakatossegédet az Uzsoki-utcai rablás bűnügyéből kifolyólag halálra ítélte a rögtönítélő bíróság. Mi-

vel egyikük sem részesült kegyelemben, pénteken délután a gyűjtőfogház udvarán Bogár János állami ítéletvégrehajtó végrehajtotta rajtuk a halálos ítéletet.

Hull átnyu totta Rooseveltnek Sztalin levelét

Washington, nov. 12. Hull amerikai külügyminiszter Washingtonba való visszaérkezése után szerdán azonnal megjelent Roosevelt elnöknel és át-

nyújtotta Sztalin személyes levelét. A sajtó képviselőinek Hull úgy nyilatkozott, hogy a levél tartalmát nem ismeri. — (NST)

30 éves a magyar oktató-filmgyártás

Debrecenben a középszkolák fokozott mértékben állítják a pedagógia szolgálatába a filmoktatást

Az új tanévben értesülésünk szerint a debreceni középszkolák az eddigénél is nagyobb mértékben fokozták a filmoktatást, melynek a magyar pedagógiában jelentős multja van.

A rendes iskolai tanítás kiegészítésére és részben a pótlására régen keresik az oktatási-ügyi szakemberek azokat a módszereket, melyekkel legjobban meg lehet fogni a gyermek érdeklődését. Néha egy hang, egy mozdulat, vagy egy kép sokkal jobban megragad a gyermek emlékezetében, mint a legüzesebb magyarázat. Minden szemléltető módszer alkalmas tanításra. Oktathat egy belyegkép is, amin valami történelmi vagy más esemény van megörökítve, oktathat egy jól vezetett séta a szabadban s. b. Érdekes és hatásosnak látszó módszert állított össze egy oktatásiügyi szakember. Megrajzolta a magyar irodalom, történelem, néprajz, földrajz és természetudomány legfontosabb témáit és ezeket a rajzokat pár soros aláírással nyomtatott órandekben helyezte el. A tanuló játszva sajátította el a tanulmányai körébe eső ismereteket. Hogy csak egyet említsünk: a Széchenyi órandekben maga előtt látja a legnagyobb magyar arcképét mellette van születésének és halálának dátuma, rajzban fel vannak tüntetve Széchenyi legfontosabb alkotásai, a Lánchíd, a Tudományos Akadémia, gőzhajózás Tiszaszabályozás s fel vannak sorolva Széchenyi István nagy művei, a Hítel, a Világ és a Stádium. A tanuló, aki ezt az órandet használja anélkül, hogy ez fáradságba kerülne, megismeri a legfontosabb tudnivalókat Széchenyi István életéről és működéséről.

A szemléltető oktatás leghatásosabb eszközének azonban a film látszik, s oktatásiügyi szak-köraink nagyon helyesen erre helyezik a legnagyobb hangsúlyt. Bár az oktatófilmek gyártása és az iskolai filmoktatás az utóbbi években nagy fejlődésnek indult Magyarországon s ezen a téren az első lépéseket magyar filmpedagóg-

usok tették meg és több országban a magyar mintát vették át, a magyar oktatófilm sem tudott ezideig eljutni oda, ahol a legnagyobb szükség volna rá, a kisi falusi és tanyai iskolákba.

A magyar oktatófilmek gyártását harminc éve kezdte el a Pedagógiai Filmgyár, a nagyobb arányú gyártási tevékenység azonban csak az elmúlt évben indult meg. A kultuszminisztérium a filmoktatás megszervezésére felállította az oktatófilm kirendeltséget.

Ma már körülbelül ezer magyar középszkolában rendszeresítettek a filmoktatást. Tíz év alatt 333 oktatófilmet készített a kirendeltség. A filoktatásra már berendezkedett iskola megkapja a filmek teljes jegyzékét és ismertetését s a kirendeltség az igényelt filmet nyom-ban továbbítja az iskoláknak, ahol óra alatt, a megfelelő tananyag ismertetésénél pergetik le a tanteremben.

Több, mint 700 középszkolának ma már saját vetítőgépe s a vetítéshez szükséges egyéb felszerelése van s állandóan folyamatban van a további iskolák bekapcsolása. Az egész filmoktatásiügy nem kerül az államnak egy fillérjébe sem, mert az iskolák a befolyó tandíj három százalékát erre a célra fizetik be a kirendeltségnek. Ezen a címen évente körülberül 250—270 ezer pengő gyűlik össze s ezt az összeget fordítják a filmek előállítására, adminisztrációra, vetítőgépek és felszerelések beszerzésére, amelyeket az iskolák végeredményben ingyen kapnak meg.

Egy vetítőgép ára közel ezer pengő s ez a magyaráza az annak, hogy az iskolák géppel való ellátása nem halad gyorsabb ütemben.

Az iskolák legtöbbet pergettek a „Mgyar Alföld” című filmet, de nagyon keresettek voltak a következő filmek is:

Északnyugti Felvidéken, Erdélyi tavak. A petróleum. A vas és az acél. Róma az örök város. Viszont a legkedvesebb igényelt filmek a következők voltak: San Marino. Guanajuató. Hogyan készül a hordó? Feljegy-

zünk még néhány érdekesebb filmet: Az utcán légy éber! Hétköznapok Kalotaszegen. A Szent Jobb körmenet, Olympiai bajnokaink. Sütőipar. A hód. Abesszinia. Szeged gazdasági élete. New-york. A Balaton letelkezése. Papszentelés.

Ezek a filmek az iskolai oktatás mellett a népművelési tevékenységnek is rendelkezésre állanak. Kis községekben és falvakban, ahol nincs mozi, egymásután szerzik be a keskeny filmvetítőkészülékeket, amelyek lehetővé teszik ezeknek a szórakoztató oktatófilmek bemutatását az iskola padjaiból már kinőtt érdeklődők előtt is.

A magyar filmoktatás szép fejlődése s az a vezető szerep, amit az európai országok sorában betölt, örvendetes, azonban az iskolai tanítás, mint a népoktatás szempontjai szükségessé tennék, hogy a fejlődés még nagyobb ütemű legyen.

Az oktatásnak ez a jól bevált módszere nem nélkülözhető elsősorban azokban a falusi és tanyai ellemi iskolákban, ahol a tanítás a legnehezebb körülmények között folyik. Állami áldozatkészség lehetővé tenné, hogy az elemi iskolákban is peregni kezdjen a film és a népművelés nagyon fontos érdekei fűződnek ahhoz, hogy minél jobban szaporodjanak a falusi és tanyai népkörökben a keskenyfilmvetítőgépek. De ez a fejlődés még ott is felbecsülhetetlen értékű szolgálatot tenne a népművelésre ahol mozi van, hogy nem egyszer silány játékfilmek helyett tanulságos szórakoztatást adjon az oktató keskenyfilm a falu lakosságának. Több értékes előadásokban könnyitene meg a tanítást, melyet a jelenlegi rendszerrel szemben tanfolyamszerűvé tenné és a tanulást három részre osztaná: a film és színpad által nyújtott ismeretekre, valamint felolvasó órákra. 2. A látott és olvasott anyag megbeszélésére, kiegészítő magyarázatokra, előadásra. 3. Gyakorlati tanulásra.

Ebben a tervben pedig, melyet sok pedagógust lát a jövő tanítási rendszerének, döntő fontossága lenne a filmoktatásnak, ami most érkezett el Magyarországon 30 éves jubileumához.

— Lützw nemet altengernagy fia eltűnt, Berlinből jelentik: Friedrich Lützw altengernagy, az ismert német haditengerészeti szakértő fia, Werner Lützw korvettkapitány az október 25-re virradó éjszaka az angol keleti partvidék előtt vívott német-angol tengeri ütközetben eltűnt. Berlin haditengerészeti körökben úgy tudják, hogy Lützw korvettkapitány annak a két német gyorsnaszádnak eltűntjei között van, amelyeket ebben a tengeri ütközetben súlyos találatok érték és legénységük kénytelen volt elhagyni és felrobantani. Lützw korvettkapitány vezérnaszádjával egy eltalált német naszád segítségével sietett, hogy megmentse és eközben a vezérnaszád is halálos találatokat kapott.

VIGSZÍNHÁZ

mozgó

Ma 3, 5 és 7 órakor a legnagyobb és legvidékebb magyar film:

Zenélő malom

Főszereplők:
Szelezky, Szilassy, Dayka, Latabár, Vaszary Piri, Csontos

HUNGARIA

filmszínház

ALFA TAU

Egy tengeraltjáró legénységének élete és hősi küzdelmei.
Előadások: 3, 5 és 7 órakor.

METEOR

mozgó

Ma és holnap:
MARCO VISCONTI (LOMBARDIA HÓSE)

Tommaso Grossi regénye nyomán
Főszereplők:
Carlo Ninchi, Marietta Lotti.
Előadások kezdete: egy negyed 6 és egy negyed 8 órakor.

Irodalmi per a debreceni törvényszéken

Ezer pengő pénzbüntetésre ítélte a debreceni törvényszék dr. Juhász Gézát, mert ponyvának minősítette Harsányi Zsolt regényeit — A bíróság a bizonyítás mellőzésével hozta meg ítéletét

A debreceni törvényszéken dr. Jóna Kálmán tanácselnök pénteken délelőtt kezdte meg a tárgyalást dr. Juhász Géza író, debreceni leánygimnáziumi tanár ügyében, aki ellen sajtó útján elkövetett becsületsértés miatt indult meg az eljárás. Harsányi Zsolt országos nevű író jelentette fel, mert 1942 májusában a "Népszó" című újság már megszünt napilapban a könyvnap alkalmával cikket írt. Erre válaszul az eljárás. Harsányi Zsolt országos nevű író jelentette fel, mert 1942 májusában a "Népszó" című újság már megszünt napilapban a könyvnap alkalmával cikket írt. Erre válaszul az eljárás.

A debreceni törvényszék az irodalmi perben már többször tartott tárgyalást. Elrendelik a valószínűsítést széles mértékben és szakértők kihallgatását is, de mégsem került sor ítéletre, mert több ízben elnapolták a tárgyalást. A bíróság szakértőül fogadta el dr. Juhász Géza részéről Nemeth László író és kritikust, Harsányi Zsolt részéről pedig Vojnovich Gézát.

A pénteki tárgyaláson dr. Jóna tanácselnök közölte, hogy tekintettel arra, hogy a tanács tagjai megállapították, előrelépésről tárgyalják a becsületsértési ügyet. A tárgyaláson megjelent Nemeth László, nem jelent meg Vojnovich Géza, helyette Harsányi Zsolt képviselője dr. Rédey Tivadart, a Magyar Tudományos Akadémia titkárát nevezte meg szakértőül.

A tárgyalás megnyitása után az elnök a következőket mondta:

Kötelességem, hogy komoly felhívást intézek a felekhez, hogy békés úton intézzék el az ügyet. Most, amikor nagyon nehéz idők élünk és nemzetek sorsa forog kockán, félre kellene tenni a személyes sérelmeket, meg kellene találni a módját a békés megoldásnak. A vádlott kínáljon fel olyan elégtételt, melyet megfelelőnek tart.

Dr. Juhász Géza: Első számon volt, hogy ez az ügy nem a bíróság elé tartozik, amikor mégis idekerült az ügy, kijelentem, hogy Harsányi Zsoltot egyenlő becsületsértésről nem írtam. Szabad kritikát gyakoroltam anélkül, hogy becsületsértést szándékoztam elkövetni. Az első tárgyaláson a főmagánvádló ragaszkodott az ítélethez, majd amikor megindult a tárgyalás a békés elintézésre, olyan feltételt szabott, hogy azt nem teljesíthetem. Azt kívánta, tegyék nyilatkozatot, hogy nem oltastam műveit és úgy mondtam kritikát. Ezt visszautasítottam.

A főmagánvádló képviselője kijelentette, hogy nincs utasítása békés elintézésre.

Az elnök ezután ismertette a vádat, amely szerint Juhász Géza dr. cikkének egy mondatát teszi vád tárgyává: „Milyen szép volna, ha az irodalmi mérget is látható jelzéssel látnák el és Harsányi Zsolt életrajzregényei ilyen kereszt-költéssel kerülnek kirkatba: ponyva...”

A vádlott az elnök kérdéseire kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Cikkét írt a ponyvairodalom ellen és amikor már kész volt a cikk, akkor írta hozzá a Harsányi Zsolt-ra vonatkozó kitéletet, aminek előzménye az volt, hogy az egyik 16 éves leánytanítványának az édesanyja megvásárolta Harsányi Zsolt „Magyar Rapszódia” című művét, melyben a szerző Liszt Ferenc szerelmi életét tergeti ki késő öreg koráig, olyan modorban, mely csak romboló lehet egy fiatal leányra. Kérdésekből írtam a cikket, hogy tájékozatlan anyát megóvjak hasonló vásárlástól Harsányi Zsolt neve gyantulanná teszi a könyvvásárlót. Harsányi Zsolt életrajzregényeit irodalmi mérgeknek tartom. Magas irodalmi mértékkel nem mérhetők ezek a regények, ha vannak is sikerült részletek, a felfogásuk olyan, hogy a magas irodalom hőlétszéke előtt ponyvának kell tekinteni őket.

Ezután a vádlott védője ter-

jesztette elő valószínűsítást iránti kérelmét, részletesen sorolták fel a regények oldalszámai szerint, hogy hol vannak erotikus részletek, nagyjaink alakjait a közönségesség színében feltüntetést részletek. A bizonyítást kerő indítvány végén hangsúlyozta a védő, hogy nem részlethibák alapján, hanem a művek összességéből kívánja bizonyítani védenca igazát. Szerinte a művek egész szelleme az, mely méltatlan a nagy langelműkhez.

A főmagánvádló Harsányi Zsolt képviselője ellenezte a valószínűsítást bizonyításának elrendelését, mivel kiragadott részletekből nem lehet megállapítani, hogy ponyváknak tekintendők-e a regények.

A bíróság egy óras tanácskozás után hurdotta ki határozatát, melynek értelmében elutasította teljes terjedelmében a valószínűsítást iránti kérelmet.

A védő felmentést kért arra hivatkozva, hogy védenca nem lépte túl a jogos kritika határát.

Az utolsó szó jogán dr. Juhász Géza a következőket mondta:

Végtelemül nehéz a helyzetem, összekötöttem kézzel kell védekeznem, bár ez a per az egész magyar szellemi életnek lett a pere. Erkölcsei kényszer hatása alatt írtam, közérdekből, mert meg akarom akadályozni, hogy a magyar ifjúságunk e regények alapján téves képe alakuljon ki Petőfiről, Madáchról, Lisztiről. Valami bomlasztó szellem árad e regényekből, a 30 kötetben nem találni egy lapot, melyen a főhős nagyságot próbálná bemutatni. Ha elmarasztal a bíróság, akkor ebben a halálosan komoly időkben megbenjíta a kritika kezét és könnyebb lesz a dolga a felelőtlen íróknak. Felmentést kérek.

A bíróság hosszas tanácskozás után delután fél 4 órakor hirdette ki az ítéletet, melynek értelmében bűnösnek mondta ki dr. Juhász Gézát sajtó útján elkövetett becsületsértés bűntudatában és ezért elítélte ezer pengő pénzbüntetésre. Az ítélet végrehajtását feljuggasztotta 3 évi próbaidőre.

A bíróság ítéletének indoklása igen érdekes. Kimondja, hogy szakértőket azért nem kérdeztek meg, mert teljesen felesleges, hogy a szakértők hogyan formálták volna meg véleményüket a ponyváról. A törvényszéknek is megvan a fogalma arról, mit tart ponyvának a bíróság a valószínűsítást bizonyítását is azért mellőzte, mert a vádlott nem kísérlette meg annak bizonyítását amit írt. A bíróság az egész cikket mérlegelte, nemcsak az inkriminált egy mondatot, melyben Harsányi Zsolt neve előfordul. A cikk nagyrésztben arról ír, hogy ponyva az, amely banditává, gyilkossá nevel, sápredékek jellegűségeit tükrözi. Ezek után írta, hogy Harsányi Zsolt életrajzregényeire is rá kell írni: ponyva. Ha azt írta volna, hogy szerinte a regények nem ütnek meg a magasabb irodalmi mértékű, ha ezt bebizonyította volna, akkor nem lett volna vétéség, de nem ez történt.

A bíróság enyhítő körülményként mérlegelte, hogy családosa és hogy jóhiszeműen, közérdekből vélt cselekedni. Az ítélet nem jogerős, mert dr. Juhász Géza nem vette tudomásul az ítéletet.

Egy hétre betiltották az „Újság”-ot

A m. kir. belügyminiszter az „Újság” című politikai napilap további megjelenését és terjesztését az ország érdekeit veszélyeztető s a lap 1943 november 12-én megjelent számában közzétett közlemény miatt 1943 november 20-ig bezárólag betiltotta.

— Az első hó. A miskolci Bükkgazdaságban a szentléleki menedékháznál leesett az első hó. A menedékház előtti síterepen 13 cm, vastag hóréteget mértek.

Az Orvosegyesület tudományos ülése

A Debreceni Orvosegyesület csuörtökön délután tartotta XV. tudományos ülését a belklinikai tanteremben.

Az ülésen dr. Jankovich László professzor elnökölt. Dr. Habán György, a kassai állami kórház főorvosa: „Agranulocytosis érdekes esete” címen tuberkulózisbacillus által okozott súlyos szöveti elváltozásokat mutatott be. Előadásához dr. Vég Pál, a belklinikai magántanára szolt hozzá.

Dr. Szendi Balázs, miskolci kórház főorvos beszámolt néhány súlyos méhkiáltási esetről, melyeket újszerű megoldással sikerült meggyógyítani. Bemutatásához dr. Kovács Ferenc szülész-profesor szolt hozzá.

Végül Szendy Balázs: „A köldökerek önkéntes záródásának szerepe és jelentősége a köldökkepenyi vérkeringés megszűnésében” címen tartott előadást. Klinikai megfigyelések alapján arról az anatómiai leletéről, illetve mechanizmusáról, melyet dr. Jankovich László professzor a köldökerekben észlelt. Több, mint ezer eset kapcsán arra a megfigyelésre jutott, hogy bár a köldökerek önkéntes záródása az esetek legnagyobb részében bekövetkezik, az eddig is bevált leköltést biztonsági okokból elhagyni nem lehet. Nagy jelentőséget nyerhet Jankovich professzor megfigyelése bonyolult szüléskor, ahol a beavatkozás szükségességét a Jankovich-fele jelek elődöntik. Az érdekes előadásához dr. Kovács Ferenc, dr. Jankovich László és dr. Bokay Zoltán professzor valamint dr. Katona István tanárség szoltak hozzá, különböző szempontból megvilágítva a kérdés gyakorlati jelentőségét.

A közönség szava Egy sovány kacsa története

Igen tisztelt Főzserkesztő Ur! Kérem szíveskedjék az alábbi panaszomnak nb. lapjában helyet adni: Pár nappal ezelőtt vásároltam négy soványkacsa, abból egyet a feleségem szabályosan megpuculva, kibelevé egy szőlős kosárba becsomagolt, a csomagra ráírtuk Budapestnek élő vömeke nevét, feladónak odaírtam saját nevemet, a csomag tartalmaként pedig világosan megjelyeztem „sovány vágott kacsa”, amint hogy az is volt, összesen 1,5 kg. súlyban. A csomagot elvittem a csapóutcai postahivatalba, ahol szőval is megmondtam mi van benne, kérdeztem is lehet-e feladni, megnyugtattak minden további nélkül a kacsa feladható s azt a címzett meg fogja kapni. Ma azután levelet kaptam a vömtől, aki közölte velem, hogy a kacsát tartalmazó csomagot a posta nem kézbesítette, elkobozta és még ráadásul meg is büntették őket. Ugyancsak ma kaptam egy meghívót az állomás postahivatalához egyik lányom ment ki, ott azután kislült a következő: Közölték lányommal, hogy a kacsaküldemény miatt büntetést fizessen le 4 pengő valamennyi fillért, vele is közölték, hogy a kacsát elkobozták, a kosár és a kendő, amibe csomagolva volt, ha a 4 pengő valamennyi fillér büntetést lefizetjük, rendelkezésünkre áll.

Ime ez egy levágott, szabályosan becsomagolt, a rendeletek szerint szállítható soványkacsa története.

Panaszommal nemcsak az a célo, hogy esetleg én orvoslást fogok kapni, hanem célo az is, hogy szeretném a többi embertársaimat hasonló esettől megkímélni, oklván a fent emondott történetből. — Köszönöm, ha helyet ad Főzserkesztő Ur soraimnak és vagyok öszinte tisztelettel nyilvánítása mellett: Gyarmahy István, Rákóczi u. 11. szám.

GESZTENYE érkezett Rátóczyéhoz — Csapó-u. 40. 4.40 kilója.

Muki és a nyakkendő

Írta: HARSÁNYI ZSOLT.

A majmot Mukinak hívják, Polgari állása szerint házivalat egy fiatal házaspárnál. A férj nagyon szereti és sok csintalan-ságot csinál neki, meg komoly károkat is, mert különben nagyon mulatságos. A felesége is szereti, de fél tőle. Némelyik asszonyban nagyon nehezen győzhető le az állattól való félelem. Ismert kis lányt, aki sírcsákad, ha a kutyát pillant meg, ha csak messziről is. Ismerek szépaszont, aki sápadt lesz és ideges, ha a szobában kalitkában zárt kandúr vagy papagályt fedez fel. A szobanőző újú hölgy is valószínűleg retteg a majmottól. Most már nem annyira, de mikor Muki a házhöz került, úgy felt az állattól, hogy sikoltani kezdett, ha az közeledett hozzá, az urának pedig restellte elmondani. Történt egyszer, hogy az asszony varrógépnél állt, mikor Muki egyetlen ügyes ugrással a szekrényről odavámpant egyenesen a varrógépre. Az asszony reménytelen és sápadtan várta a történéseket, meg sem mert moccanni. Muki rögtön megkaparította a kitétt varróskatulyát. Minden tárgyat egyenként kivett, megszagolt, nézegetett, forgatott, aztán mindent szép sorjában berakott a szájába. Mire a férj megjött, az asszony már se élt, se halt: sírcs kiabált, hogy Muki egész biztosan ki fog malmi. De a férj nevetett és gyors nyakkendőt adott a majmoknak. Az nyomban kiköpött egy gúnyos, egy kis gombolyag fehér cérnát és néhány varróút, egész levelt és egy marék cernagombot derített napfényre. Előkerült minden hány nélkül, Mukinak még csak nem is vezett a porfacsckója.

Egyszer az asszony elutazott rokonokat látogatni. Muki felügyelet nélkül maradt. Gazdája éppen nézegette nyakkendőit, egy tüköppöt kimustrált és hogy Mukit foglalkoztassa odaadta neki. Aztán elment a szomszédba. Szép nyári nap volt. Muki a nyitott ablakba ült és azonnal nyakára tette a nyakkendőt. Hirtelen is próbálta, megkötöni, mint gazdájától látta, de ez már nem igen ment. Az ablak alatt gyerekek álltak meg és nevetve ámulva csodálták a majmot. Muki végül elunta a

nyakkendőt és kivágta a gyerekek közé.

A gyerekek közt a nyakkendő nagy ribilítót keltett. Kapkodva szedték ki egymás kezéből, s aki végleg megkaparította, mindjárt nyakába kötötte. A többi kacagva ugrált körülötte. Ez Mukinak nagyon megtetszett. Bengült a szekrénybe és murekora kapra három-nygy nyakkendőt, kidobta azokat is. Nosza, a gyerekek úgy ugrottak rá a nyakkendőre, mint koronázáskor a nép a közele velt pénzre. Lökődöttek, kacagtak, sikongtak. Mukit feltekintette ez a nagy siker. A többi nyakkendőt is kivágta mind a gyerekek közé. Járókelők megállították, a csoport mötténgött, a nyakkendőnek a feltekintet között is akadt kelete. Mukinak még jobban megtetszett a hecc: kiéltt egy rakás fehérneműt a szekrényből és kiszórta. Most már sokaság keletkezett az utcán, a bőséges adakozó ablak alatt. Ki ezt kapta fel, ki azt. Egy-egy idegen csak kapta fel gyorsan a hálóinget, harisnyát, hamar dugta a kabátja alá és ellopakodva sietősen befordult a legközelebbi melléktudába. Muki úgy belejött a hajgaldásba, mint az örjögő. Csak úgy repült ki felé a népre az áldás: pizsama, alsónadrág, fűrdőkabát, minden. A sokaság egymást lökdöste, az utca megtelt a szakmányosan elfutó emberekkel.

A gazda hazatérőben a szomszédból, találkoztott egy ilyen jutó emberrel. Meglepte látta a hóna alatt a saját bohós fűrdőkabátját. De nem hitt a szemének. Haladt tovább a lakasa előtt csodálatot látott. Látta a kifelé repülő ruhadarabokat is a levegőben. A csöddélt, mire rendőrt kiállhatott, már szét is szaladt. Egy pillanat alatt lélek sem volt az utcán. De egy darab ruha sem. Muki pedig szélesen vigyorgó arccal makogva várta urát. Nyilván eldicsékedett neki a jól sikerült hadiletel.

Sajnálom elmondani, de Muki csinyján kikapott. Ezúttal porlopdalával. Sírcs és duzzogva vonult a sarokba, talán még most is ott ül esalódottan és megbántottan. Bizonyára azon gondolkodik, hogy az ember igen hatalmas állat: mulatságos és játékos dolgok iránt semmi érteke nincs.

A köztisztviselők és nyugdíjasok kívánságai a képviselőház előtt

A Köztisztviselők Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége emlékirattal fordult a képviselőházhoz, melyet az elnök javaslatára a képviselőház az 1944 évi állami költségvetéssel leendő együttes tárgyalás végett a Ház asztalára helyezte el.

A KANSZ az emlékiratban kéri a tényleges köztisztviselők alkalmazottak, nyugdíjasok, özvegyek és árva helyzetének megfelelő megjavítását, az illetmények emelését, az elsőrendű élelmezési és ruházati cikkeket ter-

mészetben történő ellátásának intézményes biztosítását, egy-szeri megsegítést, a lakaspénz-kielégítő megállapítását, a családvédelem további kifejlesztését, a köztisztviselők önkéntes elintézését, az egészségügyi intézményhez szükséges összeggel való kinstári hozzájárulást, a köztisztviselők álló nyugdíjasok és özvegyek ellátására vonatkozó korlátozó rendelkezések megszüntetését és egyéb méltányos kívánságok teljesítését.

109 lakást és 579 személyt fertőtlenítettek a k.ütéses tifusz megátlására

Szabolesból hurcolták be a veszedelmes betegséget.

A városi közigazgatási bizottság tegnap délelőt tartotta rendes havi ülését. A közegészségügyi viszonyokról dr. Gaertner István m. kir. tisztifőorvos tett jelentést és elmondta, hogy a múlt hónapban Debrecenben 104 házasságkötés történt, 201 gyermek született, 130 egyen meghalt, a természetes szaporodás tehát 71 lélek volt. Egyéve: koron alul elhalt 21 kised, ez 10,4 százaléka az elveszületésnek.

Hevenyfertőző betegségben 4 ember halt meg. Gümökörban 10, rakban 14, szic- és érbeleg-ségben 34 ember halt el. Nagyobb számban jelentkezett a difteria és a vörheny. Hastífusz: 27 esetben fordult elő, 3 halálessettel. Videkről 67 tifuszos beteg szállított be Debrecenbe. Difteria 20, vörheny 33, kiütéses tifusz 2 esetben fordult elő.

A kiütéses tifusz egy napszámos családjában jelentették,

ahol a feleség és az egyik gyermek lett beteg. November 4-én a férj is megkapta a veszedelmes betegséget. Az összes szükséges óvintézkedéseket a tisztviselői hivatal azonnal megtette s mind eddig mindig így látszik, most is sikerült elszigetelni a kiütéses tifusz elterjedését. A szaboles-megyei Nyiradonyi község Csikely tanyáján apoltak két kiütéses tifuszos beteg, akik meghaltak és minden valószínűsége szerint innen hurcolták be a betegséget Debrecenbe is.

A főorvosi hivatal intézkedésére 109 lakást fertőtlenítettek a múlt hónap folyamán és eszenkült 579 személyt is.

Az iskola egészségügyi vizsgálat a külsőségen állandóan folyik. A tüdőbeteggondozóban 29 egyént kezelték, öt gyógyultan eltávozt. A városi szegényházban 286 embert ápolnak.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata november 13-án reggel 8 órától, november 20-án reggel 8 óráig: Nap, Piac u. 1. telefon: 27-73. Arany Egyszaru, Kossuth u. 8. telefon: 24-96. — II. Rákóczi, Mildos u. 55, telefon: 23-43. — Sztankay, Szent Anna u. 61. sz. telefon: 25-58, sz.

Adjátok vissza...

Adjátok vissza az ifjú éveket
A kacagás napfényes korát
A pasztellszínekkel kedves képeket,
A gyermek ártatlan, édes mosolyát.

De a könnyeket is visszakérem
A szívenre halkán peregenek...
S magambahulltan csendben nézem
Csilagszemét kisgyermekemnek.
Bányay Etelka.

Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban. (Misezői vasárnap.) Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Domszay Sándor délután 5 órakor dr. Parkai Pál, Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor dr. Ferenczy Károly, délután 5 órakor Kerekes János, Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Dusiza Ferenc, délután 5 órakor Barabás Mihály, Károlyi Gáspár-terti templomban délelőtt 9 órakor Koltzovszky Kics László, délután 4 órakor Rácz Zoltán, leánytemplomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Birinyi János, Arpad-terti templomban délelőtt 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 5 órakor Tarkics Zoltán, Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Bányay Zoltán, délután 5 órakor Kovács József, Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Berényi József, délután 3 órakor Balogh József, Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Pentös Tibor, délután 5 órakor Bányay Zoltán, Egyetemi templomban délelőtt 11 órakor dr. Erdős Mihály, Károlyi Augusztinusz-templomban egyenlő 10 órakor Koncz Zoltán, egyetemi klinikán egész héten át Szentes László és Koncz Zoltán, Gyűzsegyi tóházban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, Tóglaskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János, Tóglavetói gyülekezet házában délelőtt 9 órakor Erdős Mihály, Wolfalkatelepi olvasóklubban délelőtt 10 órakor Kovács József, Városi szegényházban délelőtt 10 órakor dr. Erdős Mihály, Árkádi templomban délelőtt 9 órakor Szeles Tibor, Tanügyi istentiszteletek: Pacson délelőtt fél 11, Mészegyház délután 3 órakor Molnár Gyula II, Pallagon délelőtt 9 órakor Pál Antal, Egyekén délelőtt 9 órakor Sziklós délután 2 és Szovátinon délután 4 órakor Vitéz Szabó Endre, Bánkon délelőtt 10 órakor, Bőszegi-úton délután 2 órakor Udvarhelyi György, Dombos-tanyán délután 1 órakor Nagy Sándor, Kishegyessé délelőtt 10 órakor délután 2 órakor Sztankay Lajos, Haláson délelőtt 9 órakor Pipóhegyen délelőtt 11 és Allohgyén délután 2 órakor László L. Elek, Ebesen délelőtt 10 órakor Molnár Gyula I, Ondó II, Vedres-dűlőben délelőtt 9 és Kámpálhalmán délelőtt 11 órakor Rápolyi Arpad, Gyermekistentisztelet: Egyetemi templomban délelőtt fél 9 órakor Szentes László, Károlyi Gáspár-terti templomban délelőtt fél 11 órakor Sulyok Kálmán.

Az egyetemi templomban folyó no. 14-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az egyetem által rendezett igehirdetési sorozat tárgya: „Az adakozás”. Utolsó hirdető dr. Erdős Mihály egyetemi ny. tanár.

A Szent István plébánia hírei. Vasárnap délelőtt 9 órakor szentmise a Halápon, 11 órakor pedig a Nagy-cserén.

A gör. kat. templomban délelőtt háromgyed 7 órakor csendes szentmise, negyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diakónia, 9 órakor kátnamíse, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet dr. Hudák Aladár székelykés mondja. Háromgyed 12 órakor csendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzértánc, 4 órakor vesperne és szentérmádás.

Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor egyházi éneklés és exhortáció az ifjúság részére, tartja Domszay Tivadar. Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor istentisztelet. Predikál dr. Pász László, Bibliára minden esztendőben este 5 órakor a tanács-teremben (Miklós-utca 3. szám).

P. Kerkai Jenő S. J., a Szent László Kőr rendezésében ma délután 7 órakor előadást tart a piarista gimnázium dísztermében. Belépőtíj nincsen.

Franciaország új hajót eladott Törökországban. A francia összeomlás után Szíriából török kikötőkhöz menekült tíz francia hajó, melyeket a török kormány internált. A török és francia kormányok között most létrejött egyezmény értelmében a hajók a visszavásárlás jogának fenntartásával 18 millió svájci frankért török tulajdonba mentek át.

Révész Imre püspök érmelléki körútja

D. dr. Révész Imre püspök megkezdte vizitációs körútját a tiszántúli egyházkerületbe visszatért érmelléki egyházmezejében. A püspök csütörtökön este érkezett Székelyhídra, ahol a püspököt és kíséretét Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző, Tamás Ferenc belmissziói előadó az érmelléki egyházmezejében elnöksége Szabó Zoltán esperesszékelyhídi lelkész, Papp-Szász Lajos felsőházi tag, egyházmezejét gondnok fogadták.

Pénteken reggel az érmelléki egyházmezejé lelkészeivel találkozott D. dr. Révész Imre püspök. Ezen a konferencián a püspökön kívül előadást tart Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző a „Lelkipásztor felelősségéről”. Délután alkalmat talált a püspök, hogy a hívekhez, az egyház vezetőihez beszédet

intézzon. Este Papp-Szász Lajos egyházmezejét gondnok vendége volt, majd visszatért Székelyhídra.

Szombaton folytatja egyházlátogató körútját. Délelőtt Erőlyoszló községben, délután pedig Kiskerekében lesznek evangélikus előadások, megbeszélések az egyházközösségek vezetőivel, híveivel.

Vasárnap reggel 9 órakor Székelyhídon végez lelkészi szolgálatot a püspök, majd részvesz az Érmelléki Egyházmezejé presbitereinek konferenciáján. Ezen a konferencián Tamás Károly egyházkerületi belmissziói előadó tart előadást „A presbiterek felelősségéről”. Délután Erőlyoszlóra mennek a püspök és kísérete az egyházlátogatás befejezése után gépkocsin térnek vissza Debrecenbe.

Vitéz dr. Tóth Gyula rendőrfőtanácsos a városi közigazgatási bizottságban jelentést tett a múlt havi közbiztonsági viszonyokról. Októberben 667 bűnügyet iktattak a rendőrségen, ebből 211 idegen hatóságok megkérésére, 456 helyi keletkezési ügy volt. Előfordult: társadalmi rend elleni igazítás 1, hatósági közeg elleni erőszak 3, rágalmozás, becsületsértések 5, testisértés vétsége 22, lopás büntette 64, vétség 228, rablás, zsarolás 5, sikkasztás büntette 14, vétsége 18, jogtalan elcsajátítás 9, csalás büntette 6, vétség 7, vagyonrongálás 5, egyéb törvénybe ütköző büntecselekmény, 25 büntetett és 40 vétség. A kihágási iktatóba 1146 ügy érkezett. 17 gyűlést tartottak.

Meghalt Szabolesi Lajos. Tegnap reggel 54 éves korában meghalt dr. Szabolesi Lajos, az Egyenlőség című lap volt főszerkesztője. Fiatal korában Kiss József legszűkebb köréhez és a Hét szerkesztőségéhez tartozott. Két önálló versesköténye is jelent meg, majd 1915-ben édesapja, Szabolesi Miksa halála után átvette az Egyenlőség szerkesztését, melynek élén 1938 végéig állott. Több regénye, novella és versesköténye jelent meg, több színdarabja filmre is került, ezek között Középkor című drámáját a Magyar Színház színpadán mutatták be.

Felhívja a városi adóhivatal az adózó közönséget, hogy az 1943 év IV. évfolyamára esedékes együttesen kezelt közadót tartozását 1943 évi november hó 15-ig fizesse be. A befizetés napontként 8—12 óráig a városi adópenztárban, vagy pedig a 87.958 sz. postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával eszközölhető. A csekkalapon a küldemény rendeltetése és a főkönyvi tétel szám akkor figyelmezteti a városi adóhivatal az adózó közönséget arra is, hogy a mulasztók ellen a határidő lejártá után a legszigorúbb végrehajtási eljárást fogja folyamatba tenni. **Városi adóhivatal.**

Holnap zárul a Német Tudományos Intézet képkiallítása a Déri-múzeumban. A német képkiallítás, mely Magyarországon Kassa után Debrecenbe került el, holnap zárja kapuit. Szombaton és vasárnap egész nap megtekinthető még a kiállítás, amely a német festészet remekeiben való elmélés mellett kitűnő áttekintést ad egy évszázad festészetének fejlődéséről, a katalógus útmutatása mellett minden látogató művészettörténelmi ismereteit is gyarapíthatja. A kiállítás naponta 10—11-ig és 4—7-ig díjtalanul tekinthető meg.

Hargitaváralja jelképes székely község bírálja kéri a képviseltestület tagjait, hogy nagyon fontos ügy megbeszélésére ma este pontos időben a megbeszélés helyen teljes számban jelenjenek meg.

Megkezdődött a hó- és gumi-cipő, valamint cipőjavítás Kovácsnál, Deák Ferenc 3.

*Ahogy az Isten az államot nézi címmel előadást tart Nagyváradon november 12-én dr. Bátori József, a debreceni piarista gimnázium tudós igazgatója.

Anyakönyvi hírek

Születések: Vámos Sándor MÁV fűtő, Bézsény-u. 19. leány Zsuzsanna, Erdős Gábor gyümölcsárús, Lorántffy-u. 5, leány Gabriella, Újvárosi Imre gazdasági tanár, Kishegyési-u. 10, fiú Imre, Kovács László szkv., Bőszörményi-út 17, fiú László, Szitha Gyula postafőtiszt, Széchenyi-u. 94, leány Ilona, Szarvas Miklós kisbérlet, Ebes 34, leány Ilona, Brzniczki Mihály gyárímunkás, Csorba-u. 1, leány Éva, Debreceni István Kubikos, Tavasz-u. 2, leány Katalin, Kiss József kisbérlet, Hajdúhadház, leány Zsuzsanna, Kiss Imre gyárímunkás, Percsecs-u. 14, fiú Imre, Linczer Ignác házaló, Hajdúszoboszló, leány Éva, Papp Lajos MÁV fűtő, Balaton-u. 20, leány Ibolya, Nagy Antal MÁV segéd-tiszt, Lázár-u. 22, fiú Miklós és Zoltán (ikrek), Győri Antal kőművessegéd, Báthori-u. 25, fiú László, Nagy József MÁV géplakatos, Csillag-u. 12, leány Ilona, Kerekes Imre fm., Balmazújváros, leány Erzsébet, Kihlmann Nánán kereskedő, Piac-u. 79, leány Judit, Szabó János gazdasági eselőd, Hajdúszoboszló, leány Mária, Nagy Lajos városi tisztviselő, Erőss Lajos-u. 5, leány Jolán, Molnár Antal MÁV vonatkísérő, Zsák-u. 26, fiú Imre, Fodor Mihály MÁV váltókezelő, Püspökladány, fiú László, Elek János alkalmi munkás, Torokó-u. 57, leány Mária, Deczki Károly könyvelő, Ernőhályfalva, fiú Zoltán, Zolyomi Ferenc fm., Tiszacséce, fiú József, Bügler Sándor kisbérlet, Piac-u. 43, fiú János, Barabás Géza fm., Tiszvárs, fiú Ferenc, Varvasovszki Vilmos MÁV asztalos, MÁV kolónia III. épület 29, leány Klára, Hollik Imre MÁV fűtő, Lónyai-u. 26, fiú Imre, Sáfrán Ferenc gazdasági béres, Nagyhegyes 2, leány Erzsébet, Varga Gyula községi írnök, Hajdúhadház, fiú Gyula, Férvári Károly ht. őrmester, Nagyenyed-u. 2, leány Éva.

Eljegyzések: Forgács Bálint fodrászmester, Busi-u. 20—Molnár Róza, Homok-u. 12, Mányi Ferenc gyárímunkás, Fülöp-u. 15—Bartók Anna, u. o. 55/a, Veres Imre, Percs-dűlő 33—Nagy Juliánna, Veréb-dűlő 23.

Házasságok: Borbély Bála ref. segédlelkész—Vajda Erzsébet, Monostor-u. 1.
Halálozások: Sebela Lajos róm. kat., Pestszentimre, Frózs Lajos ref. 49 éves, Borz-u. 11, Székely István ref. 84 éves, Huszár Gál-u. 59, Kostyák Irén g. kat. 9 éves, Hajdúhadház, Özv. Főrizs Imréné ref. 75 éves, Hajdúszoboszló, Könyg Lajos r. kat. 23 éves, Alag, Juhász János g. kat. 73 éves, Kassa-út 32, Vértessy Mária ref. 89 éves, Szalkai-u. 10, Grósz Mór ref. 60 éves, Csokonai-u. 39, Dr. Fekete Sándor ref. 35 éves, Arany Bika-szálló, Nagy Vilmosné ref. 27 éves, Szepes 52, Bihary Zoltán ref. 67 éves, Ferenc József-út 58, Kohn Béla ízr. 3 éves, Hajdúhadház, Kálmán Péter ref. 63 éves, Keresztesi-u. 76, Maléta György r. kat. 1 hónapos, DMKE, Juhász Sándor ág. h. ev. 2 hónapos, DMKE, Özv. Sipos Sándorné r. kat. 55 éves, Józsa

Tíz autót lopott egy hét alatt egy lakatossegéd. Weisz György 23 éves budapesti géplakatossegéd tíz autó ellopása miatt letartóztatták. Amikor elfogatása alkalmával vallatni kezdték foglalkozása felől, kijelentette, hogy ő „egyetemi hallgató”. Mikor megkérdezték, hogy melyik egyetemre jár, azt mondta: Természetesen a szabadegyetemre. Miután a topások rábizonyították, letartóztatták.

A feldühödött sertés kan a levegőbe dobta, letiporta, majd összeharapdálta kondását. Súlyos sérülésekkel szállították be a debreceni sebészeti klinikára Tóth András 60 éves kondást, Tátra-utca 4. szám alatti lakost. Tóth András a Páy-dűlőben sertéseket legeltetett. Egyik sertésnek megdühödve rárontott az idős kondásra, leszeggett fejével feldobta a levegőbe, majd mikor a földre zuhant, letiporta és összeharapdálta. Balcombján, lapockáján több helyen kiharapott egy darab húst Tóth András testéből. Az erősen vérző kondást, aki valószínűleg belső sérüléseket is szenvedett, súlyos állapotban szállították a sebészeti klinikára.

Csak engedéllyel lehet Szófiába utazni. A szófiai rendőrfőparancsnokság elrendelte, hogy vidékről ezután csupán rendőrségi engedéllyel lehet utazni. Az engedély nélkül utazókat letartóztadják.

Az egyetemi ifjúság diákszövetkezetét, ezt az érdekes vállalkozást nagy érdeklődés kíséri. A többi egyetemi városokból: Szegedről, Pécsről, Budapestről az ifjúság kiküldöttjei résztvettek a debreceni alakuló gyűlésen, hogy tanulmányozzák a szövetkezeti munka terveit. Az egyetemi ifjúság köréből sokan jegyzetek írtak, így Kerekes Miklós, a szövetkezet egyik szervezője ezer pengő értékű munkát készített.

Az Egyesült Államok és Kanada követségeket kölcsönösen nagykövetségi rangra emelték Kanada az első brit dominium mely nagykövetet küld az Egyesült Államokba. Ezzel kapcsolatban illetékes helyen kijelentették, hogy ez a lépés még szorosabban fűzi a két állam viszonyait.

Medinában meggyilkolták öt fasisztát. Medinában a kommunis-ták meggyilkolták a helyi párt-szervezet öt vezető fasisztát személyiségét. A kommunis-ták előző fasisztáknak adták ki maguk, majd hírtelen revolvért rántották és az öt fasisztát agyonlőtték.

A finn parlamenti választásokat 1945-re halasztották. Min Helsingből jelentik, a finn parlament alkotmányügyi bizottsága elfogadta a kormány törvényjavaslatát, melynek értelmében a jövő évben esedékes parlamenti választásokat 1945-re halasztják.

Százötven évvel ezelőtt alapították a sárospataki jogakadémiát. A pataki jogakadémia mindvégig hívatása magaslatán állott és számos kiválóságot nevelt fel falai között.

Megtanulta a némák nyelvet és istentiszteletet tart a siketeknek egy fiatal lelkész. Jakab Miklós fővárosi református lelkész hosszas gyakorlati megtanulta a siketeknek a jelbeszédét. A lelkész ezzel nagy vallási missziót teljesít, mert Budapest és környékén körülbelül 3000 siketnéma él, akik eddig nem részesülhettek vallás-erkölcsi nevelésben.

A Leventegyesület ifjúsági körének parancsnoka közli a kör tagjaival, hogy a kör összejövetelei minden szombaton fél 8 órakor az Arany János-utca 26. szám alatti levénteotthonban lesznek. — Ma délután a DEI irodalmi ünnepélyen vehetnek részt a kör tagjai. Gyülekezés egyenlő 5 órakor az egyetem előtt.

Ma tartja előadását a Hivatásszervezetben P. Kerkai Jenő S. J., a legnagyobb agrármozgalom országos vezetője. Ismételtén hirdadtunk már arról, hogy a Hivatásszervezet debreceni titkársága ma este látja vendégül az agrármozgalom országos vezetőjét, aki a „Munkásság és a nép” címmel a szervezet Ferenc József-út 36. sz. alatti helyiségében előadást tart. Tekintettel az előadás közérdeklő voltára, a szervezet elnöksége a halgatóság tagjainak is módot kíván nyújtani a kérdéssel való közelebbi megismerkedésre, ezért az előadásához a halgatók közül bárki hozzá szólhat. Szeretettel hív és vár minden érdeklődő vezetője.

Svédország eddig 211 kereskedelmi hajót vesztett. Ez a hajóhad több mint 850.000 tonnatartalmat képvisel s elpusztulások alkalmával nem kevesebb, mint 11.670 emberélet esett áldozatul.

Zenekedvelők Kőre alakult Miskolcon. Miskolcon Zenekedvelők Kőre alakult, amely célján a város kulturális életének fellendítését tűzte ki. Az egyesület már az idei télre hat hangverseny rendezését határozta el, köztük egy Károlyi zongoraestet, Dohányi, Zathureczky szonátaestet és más országos és európai hírű zeneművészek bemutatkozását.

A világ legkülönösebb esküvője nyilván az az esküvő volt, amely az egyik svéd kikötővárosban egy bűvárharagban játszódtott le. A vőlegény hivatásos bűvár, aki lelkes odaadással fűzi nehez mesterségét és nem a feltűnési vágy, hanem a hivatás szeretete vezette, amikor esküvőjének színhelyül a bűvárharagot választotta. A szertartás elvégzése céljából helyszűke miatt két bűvárharagra volt szükség. Az egyikben a vőlegény és menyasszony foglalt helyet, míg a lelkész a másik haragból telefonközléssel adta össze a párt. A násznép nem ereszkedett le a tengerfenékre, hanem a parton sorakozott fel. A különös esküvő megbeszélésére a két város összehozták.

Gyászrovat

Dr Fekete Sándor tart. főhadnagy, törvényszéki bíró 35 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a köztemető diszravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Marci Istvánka 4 hónapos korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Magoss György-tér 28. Dankó temetkezés.

Kálmán Péter 63 éves temetése szombaton 3 órakor lesz a hármastereből református szertartással. Lakásunk: Keresztesi-utca 76. Csirka temetkezés.

Sirkövyatás. Néhai Lefkovits Marion szabómester sírkövének felavatása november 14-én délelőtt 12 órakor lesz az izr. temetőben.

Üzenetek a irontról

A P. 939, az A. 469, az L. 178, a B. 813 tábori postához tartozó összes bajtársak kéri hozzátartozóikat, hogy ne aggódjanak, ha egyelőre nem kapnak levelet. Mindnyájan jól érzik magukat, egészségesek, nincs semmi bajuk. Amint lehet azonnal írunk.

Farkas Dezső örvetető az M. 213 tábori postáról üzeni Debrecenben lakó édesanyjának, keresztanyjának és hozzátartozóinak, hogy nincs semmi baja, — egészséges. Kéri sok levelet küldjenek. Szerető csókjait küldi.

Oláh Sándor honvéd a H. 813 tábori postáról üzeni édesanyjának, testvéreinek, rokonainak és ismerőseinek Nánásra, hogy az egészsége kifogástalan. Kéri ne aggódjanak miatt, Szerető csókjait és üdvözlését küldi.

Kövesligeti Miklós honvéd a H. 813 tábori postáról üzeni Halápon lakó szüleinek és hozzátartozóinak, hogy egészséges, jól érzi magát. Kéri gyakran írjanak Szerető csókjait küldi.

Kovács Ferenc honvéd a H. 813 tábori postáról küldi szerető csókjait és üdvözlését. Nánáson lakó szüleinek, testvéreinek, Zsuzsi-káéknak és az ismerősöknek. Jól van, sok levelet vár.

Békési Imre honvéd a Z. 443 tábori postáról üzeni Nánáson lakó szüleinek és testvéreinek, — hogy semmi baja nincs. Mindnyájukat csókolja.

Bey Géza honvéd a Z. 767 tábori postaszámról üzeni szüleinek és testvéreinek, hogy egészséges. Kéri írjanak, mert hetek óta nem kapott levelet.

Kovács Gyula honvéd a K. 371 tábori postáról küldi szerető üdvözlését Kabán lakó feleségének kislányának és ismerőseinek. Jól érzi magát. Sok levelet vár.

Agárdy Károly honvéd a K. 371 tábori postáról Szoboszlón lakó édesanyjának és ismerőseinek üzeni, hogy egészséges. Kéri többet írjanak. Sok csókot küld.

Kiss Antal József honvéd az F. 731 tábori postáról üdvözlését küld édesanyjának, kislányának és feleségének s rokonainak. Semmi baja nincs.

Hidvégi István honvéd az F. 843 tábori postáról üzeni szüleinek, testvéreinek és rokonainak, hogy egészséges. Sok levelet vár.

Andorkó Márton szakaszvezető a H. 813 tábori postáról küldi üdvözlését Bösörményben lakó szüleinek és hozzátartozóinak. Jól érzi magát.

Nagy Antal szakaszvezető a Z. 247 tábori postáról üzeni Debrecenben lakó feleségének, édesanyjának és testvéreinek, hogy jól van. Sok csókot küld. Levelet vár.

Sántha Antal honvéd az L. 128 tábori postáról üzeni Bösörményben lakó szüleinek, rokonainak és ismerőseinek, hogy egészséges. Kéri írjanak gyakran.

Garda Bálint honvéd a H. 813 tábori postáról üdvözlését küld, hozzátartozóit és ismerőseit Bösörményben. Teljesen egészséges.

Csukás Béla szakaszvezető a P. 939 tábori postaszámról sok csókot és üdvözlését küld Debrecenben lakó hozzátartozóinak. Kéri őket, legyenek nyugodtak. Jól érzi magát, egészséges. Sok postát vár.

A Debreceni Egyetemi Ifjúság Sinka István-estje ma este fél 5 órakor lesz az egyetem aulájában.

AZ EMBERI SZÍV

A bái éjszaka egy órája alatt 190 millió font erőt kíván a táncosnő szíve

A tisztifőorvosi jelentésekből — országszerte — kitűnik, hogy a legtöbb haláleset oka szív- és érbetegség. Nemesak most, de már a régi idők is erősen foglalkoztak a szív munkájának kérdésével. Egyik cikkben, mely 110 évvel ezelőtt jelent meg, a táncot állítják előtérbe, mint olyan munkát, mely a szívet nagyon igénybe veszi. Pedig az akkori táncok — kivéve egyik-másik „szilaj” formáját — hol voltak a mai folyton izgó-mozgó táncfiguráktól.

A vérkeringés mintegy alapja s első feltétele az életnek — tanítja dedányainkat a régi kor orvosa. — A szív, mint középpontja a vérkeringésnek, szüntelenül mozog, kiterjeszkedvén és összehúzódván (egy óra alatt 4000-szer) s a vért 30.000 fontnyi erővel hajtja az erekbe.

A vér fél óranegyed alatt (3-7 perc) 150 lábnyi utat tesz meg a testben. Ha hasonló gyorsasággal, minden ide-oda s tova csavargás nélkül folyhatna, alig kellene egy pere ezen utat megtélelni.

Egy fiatal leány életére tásti és lelki nyugalomban 80-szor üt egy perc alatt, szívja keringő táncnál 160-szor és így még egyszer annyiszor. Minthogy egy olyan táncosnőnek 70 lat vér van a testében s minden érelökör 4 lat vért lökedi ki a szívből, csaknem az egész vér mennyiség körüljár egy pere alatt a testben oly felforgatott állapotban, holott nyugalomban csak két pere alatt történik ez.

A vér tehát élénk mozgás esetében még egyszer annyi utat tesz, tudniillik mintegy 106 lábnyit, nyugodt állapotban csak 53 lábnyit folyván. Mérsékelt vérkeringéshez 24 óra alatt 16 millió mészera erő szükséges a szívnek. Ha 12 milliót veszünk egy napra, egy bái éjszakán egyetlen órára már 100 millió font erőt kíván a táncosnő szíve, mikor nyugalmos mozgásban csak 50 millió fontot kívánna egy órára. Milyen ártalmas lehet hát a heves tánc a leányokra nézve! Kívánatos volna, hogy a fiatal táncos nők mind a tánc nemének választásában, mind annak hosszas folytatásában a fiatalág gondolóra venni „a melegség rendkívüli nevezését” a vér kétszeresített gyorsaságú ke-

ringésénél s felhagyna a könnyelműséggel, mellyel olyan figyelmen kívül hagyják a szív munkáját, hogy heves itállokkal meg nagyítja bevéltését, vagy hívesítőkkéi bírtelen esillapítja. Léghúzatra éppen nem ügyelvén annyira kevésbé légváltoztatásra, „elhagyván a táncot.”

Csuda e aztán, ha ily sok veszedelemnél gyakran egész életi betegséget, sőt halált is okoz magának a szerencsétlen szenvedélyű.

Ki van számítva, hogy egy dáma egy bái éjszakán a most szokásban lévő táncoknál, ha mindenki járja, lépések után mérve, négy mérföldnyi utat tesz meg. Gondolja el az olvasó, mily gyengéd lény, milyen szoros cipőben milyen „vaspáncélnemű” fűzőnybe sajtoltva, s rendszeren lábujjhegyen ugrándozva teszi azon nagy utat, s vallja meg, hiszi-e továbbra is, hogy van lehetetlenség? Ha egy olyan dáma, a legkényelmesebb öltözetben, a legtisztább levegőben a legjobb úton, a legszelb, legregényesebb vidéken, nyári napokban tizennégy óra alatt kénytelenül egy mérföldnyi utat tenni, valóban azt gondolná, halálát kívánják, maga sem képzelvén, mit képes egy bálban kiállani. Már felúton bizonyára elbágyadna.

Lehet-e megütközni, ha mind ezeket figyelembe vesszük, hogy a mostani táncoképlő lányok közt oly ritkán látható egy ép s egészséges lény?

Eddig tart a halálos veszedelmre figyelmeztető, tudományos cikk. Vajjon mit ír volna ez az író ma, amikor még a cigaretták és más „veszedelmek” sincsenek figyelemmel a lányok. Igaz, hogy a bái éjszakák egyelőre a múlté, a gyönyörű, visszaábrított időké, de a szívet terhelő tánc, sport — no és sok egyéb lelki események és hatások a leült száz év alatt nem csökkentek. Nagyanyáink ugyan azt állítják, hogy „az ő ifjúkorukban több volt az ép és egészséges lény”, mint mostanában, az unokák viszont az ellenkezőre esküsznek. Persze számíva a szívhalál előidézésében szerepet játszó bombázásokat és más kísérőket, amit viszont a régi bái éjszakák még nem ismertek.

Új könyvek

Jókai: „Az ezekkedik éjszaka” című kitaláló regény jelent meg a múlt héten a Révai Testvérek Irodalmi Intézet kiadásában. Révai regénytár elnevezés alatt minden hónapban egy-egy kitaláló regény jelenik meg, rendszeres könyv formában, kötetenként kb. 130 oldalas terjedelemben, izléses, kartonált címlappal. A bolti ára kötetenként 1.60 P. Minden újságárusítóhelyen és könyvkereskedőknél kapható.

Török Sándor: „Bizalmas valomások”. A népszerű szerző ebben a kötetben új műfajjal gazdagította irodalmunkat: a humor, az adoma és bölcselkedés sajátosan újszerű, töröksándori keverékével, Emberi hibákról, félszégekről ír éles, megfigyelő készséggel, finom lélektani érzékekkel és klapadhatatlan humorral. Egy-két vonással felejthetetlenül emlékeztetünkbe és egy furcsa figurát, jellegzetes alakot. Az író és gondolkodó, a humorista és filozófus együttműködéséből született meg ez a rokon-szenves, kitaláló szórakoztató könyv.

Moliere: „Tartuffe”. A nagy francia vígjátékíró Tartuffe-jának, melyet most nagy sikerrel játszanak a Nemzeti Színház Kamara Színházában, új fordítását a Baumgarten-díjas Jankovich Ferenc készítette. Formahű alexandrinusokban tolmácsolja Moliere remekét. Az a fokozott érdeklődés, mely a klasszikus

irodalom iránt olvasót körében tapasztalható, tette lehetővé, hogy a Franklin Társulat nemes irodalmi hagyományait követve, új kiadásban jelentesse meg Moliere halhatatlan komédiáját.

Sinclair Lewis: „A fő-utca”. A nobeldíjas Sinclair Lewis most újból megjelent nagy regénye egy amerikai kisvárosba viszi az olvasót, ahol a honalapítás láza még ég, emberel műveletlenek ugyan, de még megőrizték valamit az őttörök nyers és fiatalos hősiességéből. Ebbe a környezetbe kerül ki a nagyváros finom és művelt leánya és két világ találkozása adja tárgyát a kitaláló regénynek, mely a Franklin Társulat „Nagy Regények — Nagy Sikerek” sorozatában jelent meg.

Mi történt a marosvásárhelyi Kossuth szoborral? Pár hónappal ezelőtt eljárás indult Seiler Sámuel marosvásárhelyi rézműves ellen. Még a román uralom idején Cioran Szabin városi főmérnök átadta neki a ledöntött Kossuth-szobor darabjait azzal, hogy abból öntsön három római sást. A bíróság azzal vádoolta Seilert, hogy a neki átadott Kossuth-szobor rézdarabjaiból eltolajdonított. Több tanu hallgatták ki, akik igazolták Seiler állítását, hogy a Kossuth-szobor rézanyagából 3-400 kilót kapott s abból a megrendelő három római sást ki is öntötte. A bizonyíték alapján a marosvásárhelyi törvényszék Seilert felmentette az ellene emelt vád alól.

Budapest székesfőváros aklól kezd a belga és holland gyermekek üdültetése érdekében. Az erre irányuló javaslatot a főváros közgyűlése elfogadta.

November 30-ig be kell adni a házbevallomást

Felhívja a városi adóhivatal a házbevallomást, hogy a birtokokban levő házak után az 1944-ik évre szóló házbevallomási ívet, még pedig minden egyes házuk után külön-külön, folyó évi november 30-ig a hivatalos órák alatt, délelőtt 8-12 óra között a városi adóhivatal kivetési osztályánál, az I. em. 37. sz. szobában (Sas u. felőli feljártnál), a következők terhe mellett adják be.

A bevalláshoz szükséges nyomtatványok a kivetési osztályban, I. em. 38. számú szobában kaphatók 6, illetve 12 fillér térítési díj ellenében.

A bevallási ív kitöltésénél a helyiségek számának részletes beállításán és az azok használója, (bérleje) nevének, foglalkozásának pontos feltüntetésén kívül lényegesek, hogy abba az 1943 november 1-i állapot szerinti egész évre átszámított összes bért (kétszép, természetbeni, vagy egyéb ellenszolgáltatás, bérrel felül kikötött közüzemi díjak, átalakítási költség stb.) még az érdekeltek bérleti aláírása előtt pontosan beírja a kiállításért szintén felelős bevallástevő. A bevallandó bérösszegekből sem a kert használatáért, sem a lakás fűtéséért és világításáért fizetett összegeket nem szabad bevenni. Ezeknek összegét az érdekeltek a célra szolgáló hasámba fel kell venni. A bérbe nem adott, vagy ingyen átengedett helyiségekből azoknak megbecsült egyévi hasznosértékét kell venni. Be kell vallani továbbá a közüzemi díjakat, személt. fuvarozási költséget, vagy más közüzemi költségek fejében a bérlelők által fizetett összegeket. A bevallási ívben az épület bármely részének, vagy kerítésének

DEBRECZEN 7. OLDAL

1943. XI. 15.

hirdetés céljára történt beadványból, továbbá kapualj és udvarter beadványából származó és bevallás időpontjában járó összes nyersbérjövédelmet is be kell vallani. A bérlelők csak az előző rovatok kitöltése után írhatják alá a vallomási ívet s aláírásával a kitöltött rovatok reávonatkozó részének helyességéért és valóságáért büntetőjogilag is felelős. — Az üresen álló helyiségeket, még ha azok külön is be voltak jelentve írásban, feltétlenül be kell állítani és értékelni — viszont a bevallási ívben üresnek beállított bejegyzés a külön frásbeli bejelentést nem pótolja adóterítés szempontjából. A bevallási ív benyújtásának elmulasztása az 1944 évi házadó után 5, illetve 10 százalékos bírság előírását vonja maga után. A vonatkozó házadó-utasítás értelmében a bérhatalajdonosokat kedvezmény illeti meg az esetben, ha a bérházban a 18 éven aluli gyermekek száma legalább az összlétszám 50 százaléka. (A házicselédék nem jönnek számításba). E kedvezményre vonatkozó igény a városi adóhivatalnál 1944 január 31-ig bejelentendő. Igényjogosultságát a házbevallomást igazolni kell. — Ugyancsak kedvezmény illeti meg a házbevallomást az esetben, ha kötelezőleg írásban kijelentik, hogy a házukban levő lakást (lakásokat) kizárólag több gyermekek családjának adják bérbe. Erre vonatkozó igényüket az illetékes házbevallomásoknak a m. kir. adóhivatalnál 1944 évi január hó 31-ig kell írásban bejelenteni.

Ismételt felhívja a városi adóhivatal a házbevallomást a házbevallomási ív minden egyes rovatának (lakrészek száma, mellékhelyiségek száma, lakbér (összege) pontos és hibátlan kiállítás, az aláírások eszközölése, végül arra, hogy a torlóadások elkerülése céljából ne halasszák a bevallás beadását az utolsó hatánapokra.

Városi adóhivatal.

KÖZGAZDASÁG

A fűzesabonyi-út alapozási munkálatai elkészültek

Kalenda Lóránt műszaki tanácsos jelentette a városi közigazgatási bizottságnak, hogy a fűzesabonyi-út alapozási munkálatai elkészültek, a hengerelés folyamatban van. A püspökudányi-útvárosi út másfél kilométeres szakaszán befejezték a munkát, további 800 méter kiépítése folyik. Az alapozás már elkészült. Más útépitési munkákat is végeztek.

Megérkeztek a fehér magyar kakasok

Az idei baromfiakévi során kitűnt fehér magyar kakasok megérkeztek és azok az igénylők által az alapár és kezelési költség előzetes megfizetése ellenében azonnal átveendő és elszállítandók a Debreceni Gazdasági Egyesületből.

A vaselosztó bizottság hirdetménye

Debrecen sz. kir. város vaselosztó bizottsága értesíti az érdekelteket, hogy a folyó évi október hónapban szeg-, drót-, illetve keréksín- és patkóigénylési kérelmek elbíraltattak. Felhívja a bizottság az igénylőket, hogy a kiutalt szeg- és drótdíjgyekket, valamint a keréksín- és lopátkutalványokat az elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth-utca 20) III. emelet 94. számú szobájában a del előtti hivatalos órák alatt átvehetők.

Vaselosztó bizottság.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város törzsméneséből kancák herélt és esődöröcsikök, törzsgulyájából tehén, üsző és bikaborjúk kerülnek árverés útján eladásra folyó évi november hó 23-án. Kedden a debreceni Baromvásáron tartandó hetivásáron délelőtt 9 órakor. Gazdasági tanácsnok.

SPORT

A DVSC Kispét ellen megkísérli idegenben s a pontszerzést

A DVSC 5-szi szereplése eddig általában azt nyújtotta, amit a közönség azok után, hogy a támadósort nem tudták megerősíteni, várt a csapatól. Nem keveset, ha sikerül mondjuk Bogart és Rabot, vagy Vöröst megszerezni ma legalább 3-4 ponttal több volna a debreceni csapatnak. A mai támadóssal azonban jó szereplésnek mondható az eddigi.

Ez a szereplés azonban két részre oszlik. Idegenből még alig hozott haza pontot a debreceni csapat. Két bravuros pont szerzése volt más városban: a Szegedi VSE és Vasas mérkőzések döntetlenje. Ezzel szemben idehaza meg veretlen a debreceni vasutas. Ugyanakkor azonban azt is meg kell mondanunk, hogy a legfajdalmasabb két pontot éppen idehaza adta le a debreceni csapat a BSKRT és Szolnok ellen.

A DVSC támadóssora az utolsó bajnoki mérkőzés, a Gamma elleni értékes győzelem óta, melynek két pontját azonban a védelem nagyszerű játéka szerezte meg, nagy javuláson ment keresztül. Szilagyi a SalBTC ellen feljutott legjobb formájára. Sidlik is kitűnően mozogott. Mester labdáinak szeme van, ezek a labdák tették részben nagygya Szilagyit és Sidliket és ha a kitűnő játékos lovászoké javul, valamint egy kicsit többet mozog a mezőnyben, akkor a bal-összekötő posztra sem lehet gondja a DVSC vezetőségének. Tízsa játékan is fokozatos javulás észlelhető és ha a még nem eléggé rutinos Komlöss helyét átveszi vasarnap Szabó, akinek elpusztíthatatlan küzdőképessége, lendülete változatlanul nagy értéket ruhja mellé; akkor ez a támadóssor, hozzátevé, hogy a védelem is kijátsza a Gamma el-

